

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXIX Kaina 25 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, LIEPA — JULY 23, 1985

Nr. 142

LKB Kronika Nr. 66

Zinios iš vyskupijų

(Tęsinys)

Viso to akivaizdoje, kai Tarybų Sąjungos konstitucija, Helsinkio nutarimai, tarptautiniai susitarimai ir visi Tarybų Sąjungos įstatymai užtikrina pilną tikėjimo ir religinių apeigų atlikimo laisvę, aš, kad ir būdamas vyresnio amžiaus, atlikdamas religines apeigas, padėdamas kaimynams aptarnauti tikinčiuosius jiems asmeniškai prašant, nors ir ne savo parapijos bažnyčioje, nesu prasikaltęs tikintiesiems, nei Bažnyčios kanonams, ypač kai Lietuvoje jau daugiau kaip 160 bažnyčių yra be kunigų, kai daugeliui jaunuolių, norintiems būti kunigais, pastojamas kelias Kunigų seminarijon. Todėl nesu užsitarnavęs tokių griežtų įspėjimų su gąsdinimais taikyti griežtesnes priemones, tik neparašyta, kokios tos priemonės bus — kaip kun. A. Svarinskui, ar kaip kun. Papeliuskai.

Jei esu kuo prasikaltęs dėl kunigo darbo, liturginių apeigų, krikščioniškos moralės (net mylėti priešus, melstis ir nekeikti už persekiojimus), naldomis remti kalinius ir klystančius, prašau įspėti mane per tiesioginį Vyskupą, o ne per rajonų vykdomuosius komitetus.

Keliose vietose pataisyta kalba (red. past.).

Vyriausiam Lietuvos prokurorui

Nuorašai: Lietuvos Vyskupams ir Valdytojams; RRT įgaliotiniui Petriui Anilioniui; Saugumo komiteto pirmininkui.

Kun. Antano Yliaus, Joniškio bažnyčios altaristas, gim. 1909.IV.21, gyv. Joniškis Tarybų 2c.

Pareiškimas

1974 m. Šiaulių miesto ir rajono prokuroras Leonavičius man tvirtino, kad prokuroras prižiūri ir budi, kaip vykdomi įstatymai. Įstatymai

gi draudžia žmeigta, melą. Už tuos veiksmus baudžia.

Tai turėdamas galvoje, kreipiuosi į vyriausiąjį Lietuvos Prokurorą, prašydamas atkreipti dėmesį į šiuos dalykus: Lietuvos Tarybinėje enciklopedijoje, Vilnius 1981 m., VIII t. 319 p. parašyta: „Už meilutes nužudymą prel. Konstantinas Olšauskis 1929 m. nuteistas penkiems metams kalėti. 1931 m. amnestuotas“.

Pagal knygą J. Kauneckis „Prelatas Olšauskis“, Vilnius 1962 paruoštas filmas „Devyni nuopolio ratai“. Minėtos enciklopedijos ir knygos leidėjams būtų nedovanotina gėda, jei jie nežinotų, kad prelato K. Olšauskio byla buvo ne kriminalinė, o politinė. Juk prelatas K. Olšauskis nuteistas be jokių nusikaltimų įrodymų. Tai pripažino buvęs ministras Žilinskis; aukščiausiojo teismo pirmininkas Grigaitis ir teismo patarėjai, kad jie nuteisė prelato K. Olšauskį be jokių nusikaltimų įrodymų. Jis nuteistas pagal jam ir Katalikų Bažnyčiai priešiškos spaudos sukeltą psichozę, kuriai pritarė tuometinė valdžia.

Tai bjaurus ir nedovanotinas šmeigtas, klaidinantis ir gadinantis visuomenę, o ypač jaunimą. Dėl to prašau ir reikalauju teisės teisybės bei teisingumo vardu įpareigoti atitinkamas instancijas išbraukti iš enciklopedijos minėtą žinutę, uždrausti demonstruoti sukurta filmą ir išimti iš apyvartos minėtą knygą apie prelato K. Olšauskį, atitaisyti teismo, knygos bei filmo padarytą moralinę žalą. Tokios knygos ir filmai tarybų valdžiai tikrai garbės nedaro.

Jūs, kaip įstatymų saugotojas, turite budėti, kad tarybų valdžios prestižas nebūtų žeminamas tokiomis knygomis ir filmais. Istorija tokių dalykų nedovanos.

1984.X.25

(Bus daugiau)

Prezidentas jau grįžo iš ligoninės

Washingtonas. — Prezidentas Reaganas šeštadienį grįžo iš ligoninės į Baltuosius Rūmus, buvo sutiktas šimtų tarnautojų ir jūrų pėstininkų orkestro. Doktorai, išleidę pacientą vos savaitę praėjus po sunkios žarnos operacijos, patarė jam nepasiimti pilnos pareigų naštos, bet „dirbti pamažu“.

Savo radijo kalboje praėjusį šeštadienį prezidentas palietė savo savijautą ir kalbėjo apie sunkumus Kongrese, kur vis dar nepatvirtintas valstybės biudžetas.

Ok. Lietuvoj mirė dar du kunigai

Kaip praneša iš okupuotos Lietuvos, liepos 4 d. Žemaičių Kalvarijoje, bolševikų vadina- moj Varduovj, mirė altarista a.a. kun. Petras Lygnugaris.

A.a. kun. P. Lygnugaris buvo gimęs 1909 m. kovo 6 d. Kunigų įšventintas 1935 m. balandžio 28 d. Šiame balandžio mėnesį minėjo kunigystės 50-ties metų sukaktį. Palaidotas Žemaičių Kalvarijos kapinėse liepos 6 d.

Liepos 7 d. Rietave mirė a.a. kun. Vladas Radveikis. Velionis buvo gimęs 1926 m. birželio 27 d. Kunigų įšventintas 1951 m. rugsėjo 20 d. Buvo Kvedarnos klebonas, bet pastarojo metų sirgo ir negalėjo eiti kunigiškų pareigų, tai buvo tik priglaustas Rietave. Palaidotas liepos 9 d. Kvedarnoje.

Tai jau 15-tas ir 16-tas šiemet ok. Lietuvoje ir šeštas ir septintas Telsių vyskupijoje miręs kunigas. Jau 58 bažnyčios Telsių vyskupijoje liko be kunigo. Šiame įšventino 19 naujų kunigų, o tik tris Telsių vyskupijai.

— Turkija paskelbė, jog karo būklė atšaukiama šešiose provincijose, jų tarpe Ankaros regione. Karinis stovis paliktas pietų rytų provincijoj, kur nerimauja „kalnų turkai“, kitaip žinomi — kurdai.

— Prezidentas Reaganas paskelbė Kaliforniją katastrofos regionu, kuris dėl miškų ir krūmų gaisrų gaus federalinių lėšų paramą.

— Čilės sostinėje sprogo bomba prie JAV konsulato. Bomba padėjo komunistų teroro grupę. Vienas užmuštas, keturi sužeisti.

Kan. Alfonsas Juškevičius, Vroclavo ir Stetino apygardų lietuvių dviasios vadas, įteikia Šventajam Tėvui medali, suprojektuotą ir išleistą inž. Algimanto Žemaitačio lakūnų Stepono Dariaus ir Stasio Girėno tragiškos mirties 50 m. sukakties proga. Lenkijoje, lakūnų žuvimo vietoje, prie jų garbei pastatyto paminklo ši sukaktis buvo iškilmingai atšvęsta 1983 m. liepos 17 d.

Pabaltiečių taikos ir laisvės žygis

Stockholmas. — Šią savaitę apie 400 latvių, estų ir lietuvių iš viso pasaulio kras- tyje dalyvaus Taikos ir Laisvės žygyje laivu Baltijos jūra. Šis įvykis pavadintas anglų kalbos inicialais BPFC (Baltic Peace and Freedom Cruise). Tuo žygiu siekiama atkreipti pasaulio dėmesį į sovietų priespaudą ir žmogaus teisių, laisvės ir tautinio apsi- sprendimo laužymus. Nuo liepos 25 iki 31 d. šimtai Balti- jos tautų jaunimo dalyvaus politiniuose, kultūriniuose įvykiuose trijose Šiaurinės Europos sostinėse. Organi- zuojami įvykiai sutampa su Helsinkio susitarimų 10 metų sukaktimi, su Baltijos valsty- bių pavergimo 45 metų ir Antrojo pasaulinio karo užbaigimo 40 m. sukaktimis.

BPFC įvykiai prasidės Kopenhagoje liepos 25 d. Čia vyks Baltijos tribunolas, kuriame tarptautiniai teisės žinovai išklausys kaltinimų dėl padėties Baltijos kraš- tuose. Teismą sudarys jūrų, kurios pirmininku bus Jungti- nių Tautų žmogaus teisių ekspertas, teisių daktaras Felix Ermacora. Ekspertų tarpe bus buvęs Estijos teisin- gumo viceministeris Valdo Randpere ir buvęs Britanijos vicekonsulas Rygoje Kenneth Benton. Dalyvaus buvęs sovietų disidentas Vladimir Bukovskis, švedų žurnalistas ir neseniai pabėgęs buvęs Latvijos KGB tarnautojas I- mants Lešinskis.

Taikos ir Laisvės žygyje laukiamas pabaltiečių iš: Australijos, Kanados, Dani- jos, Prancūzijos, Didžiosios Britanijos, Naujosios Zelan- dijos, Švedijos, Vakarų Vokie- tijos, iš įvairių Pietų Ameri- kos kraštų. Juos visus jungia Pabaltijo kilmė.

Liepos 26 dalyviai susirinks Stokholme. Čia vyks semina- rai, posėdžiai ir pasirengimai kelionei laivu Baltijos jūra. Liepos 26-27 d. bus plaukiama Baltijos jūra, tarptautiniuose vandenyse. Bus paminėti pirmieji pasaulio „laivų pabė- gėliai“. Apie 30,000 pabal- tiečių pabėgo iš savo kraštų, kai sovietų karinės jėgos antrą kartą okupavo Latviją, Estiją ir Lietuvą, baigiantis Antra- jam pasauliniam karui. Liepos 28 d. laivas, plaukęs pro Lietu-

vos, Latvijos ir Estijos pakrantes, atplauks į Helsin- kį, Suomiją. Čia bus plati spaudos konferencija ir 10 metų Helsinkio Baigiamojo akto sukakties minėjimas. Bus pabrėžta, kad Europoje, ypač Šiaurinėje jos dalyje, taikos pastovumas bus neįmanomas, kol Europos mažos tautos neturės laisvės, teisės apsispręsti ir kol bus nuož- miai varžomos jų teisės.

Liepos 29 d. žygio dalyviai sugrįš į Stokholmą. Čia bus spaudos konferencijos, poli- tiniai mitingai ir žygiai — manifestacijos. Prasidės ir kultūrinė programa, literatū- ros vakaras, kuriame daly- vauti buvo kvieštas ir Nobelio literatūros premijos laureatas Czesław Miłosz. Liepos 30 d. bus pasirodymai, šokiai ir kiti renginiai su žymiais Baltijos šalių dalyviais.

Šio žygio organizatoriai pakvietė komunikacijos priemonių atstovus dalyvauti renginiuose ir susipažinti su Pabaltijo šalių jaunimu, jo siekiamais ir planais. Pasau- linis Baltijos konferencijos pirmininkas dr. Olgeris Pavlovskis pareiškė spaudai, kad Sovietų Sąjunga irgi gavo siūlymą dalyvauti teisme ir pateikti savo pažiūras. Kaip žinoma, praėjusią savaitę sovietų žinių agentūra piktai pasmerkė Taikos ir Laisvės žygį, pavadino jį politine demonstracija, kurios tikslas „skleisti šmeigtus“. Žygio uždavinys, rašo „Tass“ yra suardyti Helsinkio konferen- cijos dešimtmečio minėjimą.

Bijoma, kad Helsinkyje „įvai- rūš chuliganai“ gali puldinėti sovietų delegacijos narius, rašo agentūra, pridėjusi, kad tuos chuliganų išpuolius remia ir finansuoja Vakarų žvalgy- bininkai, ypač Amerikos CIA.

Nikaragva šventė pergalės sukaktį

Managva. — Nikaragvoje buvo švenčiama šešerių metų sukaktis nuo sandinistų revoliucijos laimėjimo. Kari- nės chuntos vadas, dabartinis prezidentas Daniel Ortega savo kalboje kritikavo JAV, paneigė Amerikos kaltinimus Nikaragvai, kad ši remianti teroristus. Ortega pasakė, kad valstybiniu terorizmu užsiima

TRUMPAI IŠ VISUR

— Libano premjeras Kara- mi viešai apeliavo į teroristus, prašydamas paleisti tris pagrobtus Amerikos un- to Beirute ir Amerikos ligoninės pareigūnus. Yra grėsmė, kad tos dvi svarbios Libano įstai- gos užsidarys.

— Šiaurinės Italijos kurortą nuplovė iš užtvankos išsiver- žęs vanduo. Apie 5,000 vyrų ieško žuvusių kūnų, kurie palaidoti dumble. Didelė, 150 pėdų aukščio vandens banga nuplovė 20 Stava kaimo namų, keturis viešbučius. Tikrai žuvo 198 žmonės, tik 19 rasti gyvi. Parama Italijai plaukia iš Amerikos, Prancū- zijos, Vakarų Vokietijos, Britanijos, Japonijos. Nelai- mės vietą aplankė naujasis Italijos prezidentas F. Cossi- ga.

— Portugalijoje prasidėjo pulkininko Otelio Saraiva de Carvalho teismas. Jis kaltinamas samokslu nuver- sti demokratine Portugalijos vyriausybe, planais įvesti komunistinę diktatūrą.

— Sekmadienį visa Kenne- dži šeima susirinko švęsti Rose Kennedy 95 metų sukak- tį. Vakar Bostone jos vardu buvo pavadintas vienas miesto parkas.

— Amerikos liuteronų bažnyčia įšventino pirmą juo- dą moterį pastore. Ji vadovau- jus Jacksonville, Floridos parapijai.

— Filipinuose sugedusiais stabdžiais autobusas įvažiavo į žmonių pilną turgavietę, žuvo 28, sužeista 70 žmonių.

— Britų karo laivas išgel- bėjo sovietų lėktuvą, kuris manevruose netoli Norvegijos įkrito į jūrą, lakūnų. Jis buvo perduotas sovietų helikopterui.

Amerika. Jis ragino JAV pasi- traukti iš Amerikos valstybių organizacijos ir pagrasi- no, kad Pietų Amerikos šalys turė- ty sukurti nepriklausomą organizaciją be JAV.

JAV administracija paskel- bė 100,000 dol. premiją tam, kuris suteiktų informaciją apie teroristus, kurie Salva- dore nušovė birželio 19 d. ketu- ris JAV jūrų pėstininkus ir du civilius. Valstybės departa- mentas praėjusį ketvirtadienį pareiškė, jog turima žinių, kad šioje teroristų atakoje galėjo dalyvauti ir Nikaragvos sandinistų agentai.

Moterys paskelbė pasaulinį streiką

Nairobi. — Įdomūs dal- vėiai vyksta dviejuose tarptau- tiniuose moterų suvažiavi- muose Kenijoje. Jungtinių Tautų paskelbtas Moterų dešimtmetis šiemet baigiasi. JT konferencija svarsto, kas buvo per dešimtmetį pasie- kta, ko dar reikėtų siekti. Moterų nelygybė pasaulyje dar aiški. Įvairios statistikos įrodo, kad didžiausias praėjusio dešimtmečio laimėjimas yra moterų organizavimosi pradžia. Politiniame valsty- biniame gyvenime daug mote- rų pasiekė aukštas pozicijas, kaip Indijos premjerė Indira Gandhi, Izraelio — Golda Meir, Dominikos Eugenia Charles ar dabartinė Britani- jos premjerė Margaret Thatcher, tačiau moterų nelygybė dar didelė ir aiškėja iš vyrų dalyvavimo šioje moterų konferencijoje. Aktyviai daly- vauja JT sekretorius Javier Perez de Cuellar, JAV delega- cijoje iš 28 asmenų yra Alan Keyes, kuris dirba konferen- cijos taisyklių komitete. Vatikano delegacijai, susi- dedančiai iš keturių pasaulie- čių ir vienos vienuolės, vadovauja Popiežiškos Pasauliečių Tarybos vicepirmininkas vyskupas Cordes.

Pavojaus būklė Pietų Afrikoj

Johannesburg. — Pietų Afrikos prezidentas paskelbė valstybėje pavojaus būklę. Jos jau buvo 25 metai. Tuo atsiliepiama į juodųjų neramu- mus, riaušes, kuriose žuvo per 10 mėn. 450 žmonių. Pavojaus būklė suteikia policijai nepaprastas galias. Bus gali- ma suimti įtariamuosius be teismo sprendimo, galima žmones laikyti arešte, konfis- kuoti nuosavybę, cenzūruoti spaudą. Paskutinį kartą 1960 m. paskelbus pavojaus būklę, Pietų Afrikoje buvo suimta per 156 dienas 11,503 asmenys.

Pirmąją dieną po dekreto paskelbimo suimta 113, neramumuose trys asmenys nušauti. Neramumai nesibaig- ja, todėl laukiama daugiau kruvinių susirėmimų. Nuosai- kiekieji Pietų Afrikos veikėjai pasmerkė pavojaus stovio įvedimą. Tai rodo, kad vyriausybė nesugeba refor- momis ir derybomis atstatyti normalios padėties. Vyskupas Tutu apgailestavo, kad valdžia laikosi pažiūros, kad tvarka ateina iš šautuvo vamzdžio.

Juodųjų smurto veiksmai daugiausia paliečia juoduosius, kurie dirba policijoje ar turi kitas valdiškas pareigas. Jų namai deginami, šeimos nariai žudomi. Naujos riaušės paprastai iš naujo prasideda žuvusiųjų laidotuvių proga. Valdžia iki šiol laidotuvių procesijų ir apeigų netrukdy- davo, tačiau padėtis gali pasikeisti.

— Liepos 16 suėjo 40 metų pirmosios atominės bom- bos susprogdinimo 1945 liepos 16 d. Alamagordo, Naujosios Meksikos dūkymoje.

— Izraelio premjeras Peres pareiškė, kad Izraelis nuosir- džiai norėtų atgaivinti diplomatinis ryšius su Sovietų Sąjunga. Ši ryšius nutrau- kė 1967 metų Izraelio karo su arabais metu. Prie sovietų prisidėjo ir kitos komunis- tinės valstybės, išskyrus Rumuniją.

Kai kurie suvažiavimo doku- mentai yra gerokai supolitin- ti. Yra skyrių, kuriuose sako- ma, kad moterų teisėms labai kenkia: ginklavimasis, imperializmas, kolonializmas, naujasis kolonializmas, apartheidas, rasizmas, sioniz- mas.

Konferencijose dalyvauja apie 11,000 moterų. Salia JT suvažiavimo vyksta „Forum- 85“ svarstybos. Čia viena Indijos atstovė Krishna Ahu- ja Patel, pati dirbanti Jungti- nės Tautos, pasiūlė visoms šeiminkėms paskelbti visa- me pasaulyje vienos dienos streiką. Nutarta, kad visi maisto gamybos, namų švarinimo, skalbimo, vaikų priežiūros darbai visame pasaulyje sustos spalio 24 dieną. Siūlytoja pabrėžė, kad nuo namų šeiminkinių darbo priklausomą daugelio visuo- menių visa valstybių ekono- mika, visi pelnai, visa pažan- ga. Vyriausybės privalo mokėti šeiminkėms algas, pasiūlė ji ir visos jai pritarė.

Tarptautinė statistika rodo, kad pasaulio moterys dar daug ko turi siekti. Nors mote- rys pagamina apie pusę viso pasaulio maisto, labai mažai moterų valdo žemės ūkį. Jos retai gauna bankų paskolų. Vadaminieji ekspertai, žino- ma, vyrai, ignoruoja jų žemės ūkio nuopelnus. Pramonės srityje moterys pasaulyje sudaro visą trečdį darbo jėgos, tačiau, kaip taisyklė, gauna prastiausius, blogia- usius apmokamus darbus. Kilus nedarbiui, moterys pirmos atleidžiamos. Net ir ten, kur jos dirba tuos pačius darbus, kaip vyrai, moterys gauna mažiau kaip tris ketvirtčius vyro algos.

Nustatyta, kad per pasku- tinį dešimtmetį pasaulio mote- rims pagerėjo medicinos patarnavimas, ypač preven- tyvinės medicinos. Mažiau gimsta negyvų kūdikių, daugiau naudojamos gimimų kontrolės priemonės, mergai- tės švietimas tapo prieina- mesnis, nors pasaulio mastu kiekvienim dviem beraščiam vyram tenka trys berašės moterys.

Tokie bendri statistikos duomenys slepia daug dides- nius moterų nelygybės pavyz- džius atsilikusiuose kraš- tuose. Visoje Afrikoje žemės ūkio darbuose moterys atlieka 60-80 nuoš. visų darbų. Pakis- tane moteris namų darbams pašvenčia apie 60 valandų per savaitę, tačiau tų darbų niekas neapmoka ir never- tina.

Modernių Vakarų šalyse savaitinis šeiminkės darbas užima 56 val. Jei pagal darbo rinkos algas tie darbai būtų įvertinami pinigais, amerikie- tės moteris už virimą, valymą, supirkinėjimą produktų, vaikų priežiūrą, auklėjimą, buto tvarkymą, skalbimą, turėtų gauti per metus apie 16,000 dol.

KALENDORIUS

Liepos 23 d.: Apolinaras, Brigita, Tarvilas, Gelminė.
Liepos 24 d.: Ursinas, Kris- tina, Seigis, Jurga.

ORAS

Saulė teka 5:35, leidžiasi 8:19.

Saulėta, temperatūra dieną 80 L, naktį 60 L.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

LIGĄ SAVO ŽINO, BET NEPRISIVERČIA GYDYTIS

Klausimas. Gerbiamas Gydytojaus, mane sudomino Jūsų vedamas „Kelias į Sveikatą“ ir kombinuotas Niacinas, gaunamas Sodyboje. Savo ligą žinau. Ne kartą esu išstirtas (Lietuvoje) ir gydytas. Man 50 m. Prieš kokių dešimt metų buvo pradėjus svaigti galva. Rado 5-tame kaklo slankstelyje ataugą. Mūsųškai — Osteochondrozė (nuosėdos ant kaulų?). Dariau mankštą ir visokias elektroprocedūras. Svaigimas nepasikartojė, bet visokie kitokie skausmai — ne kartą. Tai sunku kaktą pasukti (skausmai eina į galvą, o kartais — karštai, saulėtai dienai besant — ir įsisiūbuoja), tai skauda alkūnę, tai žemiau juosmens nugaroje, sunku paeiti ir t.t.

Gulėjau net ligoninėje. Gyde adatomis (akupunktura) ir vaistais, bet neatmenu kokius davė. Vis tiek ten skirtingi pavadinimai. Man atrodo, kad pravaltyti kraujagysles jie buvo duodami. Sakė, kad 7-tas slankstelis kakle netvarkoje. Kadangi daug sėdžiu, tai stovėti lengviau, sakė sėdimasis nervas pažeistas. Žinau, jog reikia judėti, sportuoti, bet užsina toks nenoras ką nors veikti, kad tik gulti į lovą. Buvau kažkada pradedęs bėgioti, bet dėl kelio skausmo turėjau nutraukti šią mankštą.

Reiktų ir valgyti mažiau (ūgis virš 6 pėdų, 188 cm.), svoris — 210). Kaip Jūs žiūrite į badavimą.

Trumpai tariant, man nereikia vaistų nuo skausmo, o reiktų tokių, kurie pagyventų kraują apytaką, kad organizmas lengviau valytųsi. Mano kraujo spaudimas žemas, druskos nevertu, nerūkau, beveik negeriu, nes nuo gėrimo būna blogiau. Man atrodo, kad nuo alaus ar kavos blogiau jaučiuosi, bet kavą mėgstu.

Paskutiniu metu skaudėjo rankos pirštų sąnarius, negaliu ko nors siekti ar ką kelti. Jei gydytojas viską apžiūrėtų, būtų ilga procedūra. Aišku, bloga apytaka ir organizme per daug nuosėdų. Kaip tas nuosėdas pravaltyti? Ar tam gali pasitarnauti Jūsų minimas niacinas? Kiek ir kam reikia atsiųsti pinigų? Būsiu labai dėkingas, jei parašysite.

Atsakymas. Gausia mediciniškos netiesos doze atsiųdau Tamstos raštą: tai „sedimas nervas pažeistas“ — kada nėra tokio pažeidimo to nervo, o yra strėnų slankstelių susinešiojimas ir į to nervo šakneles spaudimas. Tai senoviskas galvojimas, dabar jau pamirštas.

Arba vėl — „kaip žiūri į badavimą?“ — tai irgi sena atgyvena tas badavimas — jis nieko išimtingam žmogui gero neduoda, o daug blogio gali atnešti.

O čia dar — „man reikia vaistų, kurie pagyventų kraują apytaką“ — darbas, judesys, mankšta, gimnastika, plaukiojimas... gyvina visą kūną, kartu ir minėtą apytaką, žinoma, be vaistų.

Mestinas iš galvos ir tas nuolatinis troškimas „pravaltyti kraują“ — tų nuosėdų atsikratyti. Išgerk naudingų skysčių tiek per parą, kad šlapimo išimtų nemažiau dviejų litrų ir turėsi geriausią pralaidumą visokių negerybių, dėl kurių dabar galvą suki.

Kad alus ir kava blogina Tamstos stovį — jau dėl skausmų pirštų sąnariuose

negali juos reikiamai naudoti, — tai būtinai išsirtik kraują dėl rūgštumo: Uric acid, reikiama nepažeidžiant Niaciną, gaunamas Sodyboje. Savo ligą žinau. Ne kartą esu išstirtas (Lietuvoje) ir gydytas. Man 50 m. Prieš kokių dešimt metų buvo pradėjus svaigti galva. Rado 5-tame kaklo slankstelyje ataugą. Mūsųškai — Osteochondrozė (nuosėdos ant kaulų?). Dariau mankštą ir visokias elektroprocedūras. Svaigimas nepasikartojė, bet visokie kitokie skausmai — ne kartą. Tai sunku kaktą pasukti (skausmai eina į galvą, o kartais — karštai, saulėtai dienai besant — ir įsisiūbuoja), tai skauda alkūnę, tai žemiau juosmens nugaroje, sunku paeiti ir t.t.

Gulėjau net ligoninėje. Gyde adatomis (akupunktura) ir vaistais, bet neatmenu kokius davė. Vis tiek ten skirtingi pavadinimai. Man atrodo, kad pravaltyti kraujagysles jie buvo duodami. Sakė, kad 7-tas slankstelis kakle netvarkoje. Kadangi daug sėdžiu, tai stovėti lengviau, sakė sėdimasis nervas pažeistas. Žinau, jog reikia judėti, sportuoti, bet užsina toks nenoras ką nors veikti, kad tik gulti į lovą. Buvau kažkada pradedęs bėgioti, bet dėl kelio skausmo turėjau nutraukti šią mankštą.

Reiktų ir valgyti mažiau (ūgis virš 6 pėdų, 188 cm.), svoris — 210). Kaip Jūs žiūrite į badavimą.

Trumpai tariant, man nereikia vaistų nuo skausmo, o reiktų tokių, kurie pagyventų kraują apytaką, kad organizmas lengviau valytųsi. Mano kraujo spaudimas žemas, druskos nevertu, nerūkau, beveik negeriu, nes nuo gėrimo būna blogiau. Man atrodo, kad nuo alaus ar kavos blogiau jaučiuosi, bet kavą mėgstu.

Paskutiniu metu skaudėjo rankos pirštų sąnarius, negaliu ko nors siekti ar ką kelti. Jei gydytojas viską apžiūrėtų, būtų ilga procedūra. Aišku, bloga apytaka ir organizme per daug nuosėdų. Kaip tas nuosėdas pravaltyti? Ar tam gali pasitarnauti Jūsų minimas niacinas? Kiek ir kam reikia atsiųsti pinigų? Būsiu labai dėkingas, jei parašysite.

Atsakymas. Gausia mediciniškos netiesos doze atsiųdau Tamstos raštą: tai „sedimas nervas pažeistas“ — kada nėra tokio pažeidimo to nervo, o yra strėnų slankstelių susinešiojimas ir į to nervo šakneles spaudimas. Tai senoviskas galvojimas, dabar jau pamirštas.

Arba vėl — „kaip žiūri į badavimą?“ — tai irgi sena atgyvena tas badavimas — jis nieko išimtingam žmogui gero neduoda, o daug blogio gali atnešti.

O čia dar — „man reikia vaistų, kurie pagyventų kraują apytaką“ — darbas, judesys, mankšta, gimnastika, plaukiojimas... gyvina visą kūną, kartu ir minėtą apytaką, žinoma, be vaistų.

Mestinas iš galvos ir tas nuolatinis troškimas „pravaltyti kraują“ — tų nuosėdų atsikratyti. Išgerk naudingų skysčių tiek per parą, kad šlapimo išimtų nemažiau dviejų litrų ir turėsi geriausią pralaidumą visokių negerybių, dėl kurių dabar galvą suki.

Kad alus ir kava blogina Tamstos stovį — jau dėl skausmų pirštų sąnariuose

Kun. Juozas Juozavičius atnašauja Mišias Alvudo pažmonyje Lietuvo sodyboje.

Nuotr. M. Nagio

jos nesuseka. Ligonis kenčia ir pagalbos nesulaukia. Visokie atsitiktiniai susekti menki nenormalumai klaidinimai palaikomi priežastimi turimų negerumų. Todėl ir reikiama pagalbos toks ne liga (fibromyalgia-fibromyositu) sergantysis nesulaukia. Bet ir čia vargas su tokia ligonia: kad ir kaip tu mėginsi tokį ne liga sergantį gydyti — vis vien lauktinų pasekmių nesulauksi.

Kiekvienas kitas toks ligonis, įskaitant ir Tamstą, turi susigventi su sava — didžia dalimi prigimta — negerove ir daryti tik kas būtinausiai darytina: kaip minėta, nesinuoodyti, svorį sunormuoti, normaliai maitintis (valgyti ir gerti) ir, svarbiausia, mankštintis, gimnastikuotis, darbuotis — ypač pirtyje (būnant visą dieną) tokį savo kūno lavinimą atlikti.

Čia dėl takelio nereikia išeiti iš kelio. Dažnai žmonės, įskaitant ir Tamstą, žino mankštos — masažo naudą, bet atsisako dėl menkio turėti tokį gėrį. Tai mano per toli pirtis su plaukiojimu baseinu, tai esu dabar pargęs, tai keli skauda... taip ir dar kitaip nuo svarbiausio gydymo atsisakoma ir reikiamos naudos — kur niekas nepada, o pirties plaukiojimo baseinas tikrai talkina — neimama.

Nuostabus gėris gaunamas vandenyje (kūno temperatūros) plaukiojant — sąnarių — raumenis miklinant. Vandenyje viso kūno tinkama gimnastika yra atsakas į Tamstos paklausimą. Sunkios, nuolatinės minėtos pastangos Tamstos laukia. Todėl joms renkis ir nedelsdamas pradėk minėtą mankštą vandenyje. Žinoma, kad tai nebus nieku darbas, kaip tabletes paėmimas, adata įdūrimas, trumpas pasidymas ar kitas kuris tikro gydymo pakaitalas iki šiol mėgintas Tamstai taikyti.

Pirtyje reikės praleisti visą dieną ir dažnai jį eiti. Su draugu ir su sveiku valgiu — gerimu ten vyk. Su pertraukomis naudokis vandeniu gydymu. Pailsėk ir vėl judink sąnarius — raumenis vandenyje būnant (yra apie tai išsisa knyga).

Tamsta jaunas ir jau turi „ataugas“ kaklo kauluose. Tai pažeistos prigimties ir menkos mitybos bei nemono apsiuodijimo pasekmė. Visi jas vių metu apie lietuvių ir Lietuvos tautos turime. Liaukis vien dejaves apie visokius Tamstos turimus skausmus —

skausmelius: Tamstos laukia nelengvos — nuolatinės dalykiskos minėtos ir dar kitokios pastangos. Joms rengdamasis į šalis nesimėtyk, vien vaistais nepasikliauk (ir Niacino negeisk) ir pradėk praktikuoti Tamstos atvejuje tikrą, sunkų, bet būtiną ir galimą minėtą tvarkymąsi.

Gali reikėt priedu nešioti karalienės kalniečių, jei minėtos ataugos teiks kiek negeru-

Laiškas Redakcijai

LIETUVIŲ OPERA IR LIET. FONDAS

„Draugo“ birželio 22 d. laidoje, Horizontų skiltyje, rašydama apie savo viešnagę Chicagoje, tu išpūdziau autorius mini ir pokalbį su manimi mūsų Operos temomis. Regis, tie išsireikimai reikalingi paryškinimo, nes skaitytojams galėję susidaryti neigiamas įspūdis, jog Lietuvių Fondas visai neremia Operos. Iš tikrųjų Lietuvių Opera su Fondu riša eiles metų ršiais, nes Fondas savo finansinė parama yra prisidėjęs prie daugelio operų pastatymų.

Ryškiausias to bendradarbiavimo pavyzdys gali būti ir šis faktas. Kai 25-ryt metų suakakiai buvo statoma „I Lituanian“ opera, susidarė palankios sąlygos iš WFMT radio stoties vadovybės, kad ši rėta Ponchielli opera būtų transliuojama per šią stotį. Kai buvo patikrintas meninis reikalas ir galutinai tartas stoties žodis, gautas iš orkestro sutikimas, išskilo pinigų reikalas. Žinodami, kad tai bus neįkainojama reikšmė lietuvių vardui ir pirmas toks kultūrinis įvykis įvairių tautybių krašte, nenorėjome praleisti tos progos, kuri vėliau gali nepasikartoti, tad ir kreisi pėmėsi į Lietuvių Fondo pirm. dr. Antaną Razmą, prašydami, kad Fondas finansuotų šį reprezentacinį lietuvių tautybių reikalą. Laikas buvo labai terminuotas, nes už dviejų dienų vyko generalinė operos repetitija. Paaiškėjo, kad Fondas sutinka tik paskolinti, tad mūsų Opera ir apsisprendė ir pasiskolino 9,000 dol., kurie buvo sumokėti muzikui unijai už orkestrą. Atvyko WFMT radijo stoties personalas į salę ir ten per du vakarus įrašė į juostą visą „I Lituanian“ operą. Ši opera buvo įtraukta į reguliarią stoties sekmadienio programą, aprašyta Chicago magazine, išgarsinta per visas kitas radio stoties programas prieš tai ir transliuota 1982 m. vasario 14 d. 3:30 val. popiet ne tik per pagrindinę Chicago stotį, bet ir dar per beveik 400 kitų radio stotčių visoje Amerikoje ir daliai Kanadoje satelito pagalba. Transliacijos pertraukų tarp veiksmų metu radijo stotis paprašyta sutiko pranešti, ir tai buvo penkis kartus padaryta, kad ši transliacija yra „partially supported by a grant from the Lithuanian Foundation“, kad tuo būdu būtų ir mūsų Fondas amerikiečių tarpe plačiai išgarsintas. „I Lituanian“ operos transliacijos išlaidas apmokėjo Delta Air-

my. Lietuvoje gyvenantieji turi žinoti, kad minėtas tvarkymasis tų ataugų kiekvienam pritaikomas — todėl neprašykite, kaip dabar dažnai darote „vaistų nuo ataugų“, nes tokių vaistų nėra. Yra tik minėtas nelengvas tvarkymasis. Tą kalniečių (Neck support), o ne vaistus jų prašantiems reiktų pasiūsti. Strėnose ataugoms reikės gorsėtą nusiūsti (lower back support). Naktimis tokie kalniečiai ir gorsėtai nuimami: tada rankšluosčiu susijuosama kaklas ir strėnos.

Minėtai pildydama čia duotas patarimus, būdamas savo gydytojo globoje — dar geriau ligoninėje kartą nuodugnai išstirtas — Tamsta prisidauksi neįtikėtiną gėrį: didžia dalimi nugalėsi medicinišką Galijotą prigimtinių, pats būdamas lietuviško sumanumo ir darbštumo Dovydas.

Tik nepamiršk išmesti iš savo galvos svarbiausią negerovę: nusiteikimą ko nors gero gauti be reikiamų pastangų. Tokio dalyko nėra sveikos asmenybės žmogui gyvenime. Magija nė vienam lietuviui nepakeliui. Sėkmės! Vėl parašyk.

lines kompanija, o pati radijo stotis už įrašymą į juostas savo personalui nepaėmė nė cento.

WFMT yra transliavusi ir mūsų įdainuota Banaicio „Jūratės ir Kastyčio“ operą. Prisiimtina ir tai, kad, kai vyko Lietuvių dienos Chicagoje, kai jų metu buvo vėl „I Lituanian“ operos spektaklis Chicago miesto auditorijoje, tą savaitę ši stotis perdavė tada ką tik iš mūsų naujai pasirodžiusios plokštelės įvairias lietuvių kompozitorių dainas net per kelias dienas, vis primindami, kad šia savaitę yra viso pasaulio lietuvių dienos šiame mieste. Tada jau ši stotis buvo laimėjusi pirmąją vietą už geriausiai vedamas programas ir girdima visame krašte. Ir man pačiam tai girdint, sudarė didelį įspūdį ir nebebuvo gaila eiles metų darbo Lietuvių Operai. Ir paskutiniu metu jie įvairiomis progomis transliuoja Operos choro įdainuotus lietuvių kompozitorių kūrinius iš plokštelės „Kad liktum Tu gyva“. Paskutinis kartas buvo dar šiais metais, kai balandžio 11 d. buvo išrūpintas vienos valandos pasikalbėjimas su op. dirigentu Arūnu Kaminsku ir to interviu metu apie lietuvių ir Lietuvių Fondo perduoti įdainavimai solistų Baro. Stankaitės, Vaznelio ir Operos choro iš plokštelės, tą pokalbį WFMT stočiai pradėjus su mūsų choro „Lietuviai esame mes gimę“ ir jį baigiant net Lietuvos himnų.

Iš tų 9,000 dol. skolos Fondui Lietuvių Opera jau grąžino 6,000 dol., taigi dar esame likę skolingi 3,000 dol. Siemet operos pastatymas atnešė 14,000 dol. nuostolio, tad dar pridėjus 3,000 dol. mūsų Opera turi 17,000 dol. skolos. Paskutiniams dvejų metų operų pastatymams Lietuvių Opera iš Lietuvių Fondo nėra gavusi finansinės paramos. Gal todėl Horizontų autoriui ir susidarė toks įspūdis, kad „reikiamos finansinės kompensacijos Opera negaunanti“.

Baigiant šį laišką, norisi su „Draugo“ skaitytojais pasidalinti ir štai kuo, kad kartais seka įkyri mintis, ar tik Lietuvių Operai privalu taip stipriai kultūrinio būdu reprezentuoti lietuvių kitų tautybių tarpe.

Reiškiu Jums, Gerb. Redaktoriau, šia proga gilią pagarbą ir padėką.

Vytautas Radzius, Lietuvių Operos pirmininkas

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvėtimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, stžymina, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00 \$19.00 —

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyso savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

DR. LINAS A. SIDRYS

AKIŲ LIGOS, CHIRURGIA

2636 W. 71st Street

Priima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.

Ketvirtad. nuo 10 v.v. iki 6 v.v.

Susitarimai skambinti 436-5566

DR. ZIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIA

166 East Superior, Suite 402

Valandos pagal susitarimą

Tel. — 337-1285

DR. VILJAY BAJAJ

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS

IR ODO CHIRURGIA

(gautai nuimami ofisai)

2434 W. 71 Street, Chicago

Tel. 434-5849 (veiklia 24 val.)

Val. pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Dr. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos

Ginekologinė Chirurgija

6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446

Jei neatsiliepa, skambinti 374-8004

Priima ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS

2709 West 51st Street

Tel. — GR 6-2400

Val. pagal susitarimą

pirm., antr., ketv., penkt. nuo 10:45 — 12:02 val.

Ofs. 735-4477;

Rez. 246-0067; arba 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

SPECIALYBĖ — NERVŲ IR

EMOCINIS LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Tel. — 233-8553

SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS

3921 W. 103rd Street

Valandos pagal susitarimą

Ofisio tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKŠA

VAIKŲ LIGOS

6441 S. Pulaski Rd.

Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000;

Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago

WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS

KOSMETINĖ CHIRURGIA

Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

SPECIALYBĖ VIDAUS IR

KRAUJO LIGOS

Nechirurginis išsipleitusių venų ir hemoroidų gydymas

5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802

Valandos pagal susitarimą:

Pirm., antr., ketv. ir penkt. Treč. ir šėst. uždarai

Tel. RE-lance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvės gydytojas

3925 West 59th Street

Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12:30 val. popiet ir 5-7 val. vak.

Treč. ir šėst. uždarai

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA

2659 W. 59 St., Chicago

Tel. 476-2112

Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIC 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1 iki 8 val. vak.

Išskyrus treč. šėst. 12 iki 4 val. popiet

Dr. Tumasonio ofisa perėmė

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS

2454 W. 71st Street

VILNIAUS KATEDRA

Kai netrukus minėsime Lietuvos krikšto atnaujinimo 600 metų sukaktį, pagalvokime apie labai didelį anų ir šių laikų kontrastą. Pora pavyzdžių. Senovėje Lietuvos valdovai krikščio savo tautiečius bei pavaldinius, norėdami juos sukturinti ir suartinti su Vakarų kraštais, o dabartiniai okupantai visomis išgalėmis stengiasi krikščionybę išrauti. Lietuvos valdovai, didikai ir valstiečiai per šimtus metų statė dingdinas bažnyčias, o dabartiniai uzurpatoriai jas naikina, grieta.

Be grįžtame prie Lietuvos krikšto. Nė viena tauta, taigi ir lietuviai, nebuvo iš karto apkrįstę. Taigi ir Lietuvos krikšto atveju turime tris pagrindinius jo etapus. Pirmasis buvo Mindaugo krikštas — kai šis Lietuvos valdovas pats apsikrįstijo drauge su savo šeimos nariais bei didikais (1251 m.) ir gavo iš popiežiaus karališkąjį vainiką. Tai labai garbingas mūsų valdovo žingsnis, kurio niekada neturime užmiršti. Net faktas, kad tada krikščionybė Lietuvoje neprisigijo, nėra pats esminis dalykas. Mindaugas pastatė ir pirmąją katalikų bažnyčią. Galbūt ji buvo ano meto katedra ir stovėjo Vilniuje toje vietoje, kur 1973 m. archeologai Vilniaus pilies rajone aptiko bažnytinio pastato pamatų liekanas. Mindaugo puoselėta krikščionybė neprisigijo, bet visiškai ir nesunyko, nes ir po jo Lietuvoje buvo vienuolynų bei bažnyčių.

Antrasis Lietuvos jau sekmingesnis krikštas buvo pradėtas 1387 m. D.L.K. Jogailos rūpesčiu. Maždaug tais metais ir buvo pastatytas nedidelis vienanavės bažnyčios pastatas, kuriam popiežius Urbanas VI 1388.III.11 suteikė katedros titulą. Kai šis pastatas 1419 m. sudegė, D.L.K. Vytautas toje pačioje vietoje pastatė naują žymiai didesnę trijų navų mūrinę katedros bažnyčią. Padavimas sako, kad dabartinės katedros vietoje senovėje buvusi senosios lietuvių tikybos šventovė.

Amžių bėgyje katedra kelis kartus degė, buvo Lietuvos priešų naikinama, bet vėl atstatoma. Dabartinis katedros pastatas yra garsaus architekto Lauryno Stukos — Gucevičiaus konstrukcijos. Ji pastatyta 1786-1801 m., paliekant kai kurias senosios katedros dalis ir įrengimus.

Vilniaus katedra (1922 m. vysk. J. Matulaičio rūpesčiu popiežius Benediktas XV jai suteikė bazilikos titulą) yra didelė Lietuvos istorijos dalis. Joje vyko visa eilė labai reikšmingų istorinių įvykių. Joje buvo vainikuojami D.L. kunigaikščių vainiku mūsų valdovai, pradedant Vytautu ir baigiant Steponu Batoru.

Katedroje vykdavo valdovų bei jų šeimos narių sutaukavimai. Jos sienose bei rūsiuose palaidoti valdovai: Vytautas didysis, Aleksandras Jogailaitis, Vytauto brolis Žygimantas Kęstutis, Švitrigaila, Vytauto brolis Žygimantas sūnus Mykolas, abidvi Žygimanto Augusto žmonos — karalienės Elžbieta Habsburgietė ir Barbora Radvilaitė, Sv. Kazimieras, daugybė kitų Lietuvos dignitarių, eilė Vilniaus vyskupų.

II pasaulinio karo metu, nežinūnt stiprių rusų — vokiečių mūsų Vilniuje, katedros pastatas su savo vertybėmis išliko beveik nepalietas. Tačiau jį ištiko kita neganda. 1948 m. joje buvo okupuotos valdžios įsakymu nutrauktos pamaldos, palikta be kunigo, 1950 m. paskelbta, kad jis nebus grąžinama katalikams,

paverčiama valstybine nuosavybe — muziejumi. Visos tuometinio Vilniaus vyskupijos valdytojo vysk. K. Paltaroko pastangos grąžinti katedrą katalikų kultui, eilė prašymų ano meto Sovietų Sąjungos dignitariams, J. Stalina įskaitant, nuėjo niekais. Nebuvo leista katalikams pasilaikyti bent Sv. Kazimiero koplyčios, kurioje jau šimtus metų įsėjosi šventojo palaikai. 1953 m. gegužės mėn. jie buvo perkelti į Sv. Petro ir Povilo bažnyčią Vilniuje.

Tokiu tai būdu Vilniaus katedra — bazilika buvo išplėsta iš katalikų, kurie čia meldėsi daugiau kaip 500 metų. Tame pačiame Vilniuje okupantai atėmė iš katalikų dar apie 30 kitų bažnyčių bei stambių religinių objektų, visus vienuolynų pastatus. Šie kulto pastatai paversti sandėliais, dirbtuvėmis, šokių bei gimnastikos salėmis ar net nugriauti. Išniekintoji Sv. Kazimiero bažnyčia paversta ateistiniu muziejumi. Bet Vilniaus katedra tam tikra prasme susilaukė „geresnio“ likimo — ji buvo paversta paveikslų galerija. Tai buvo lyg tam tikra laimė jos didžiojo nelaimėje, nes okupantai kažkaip nesiryko sunaikinti joje esamų meno vertybių. Tuo tarpu neliečiai ir katedroje esantieji kapai bei laidojimai. Tebėra ir garsūs katedros vargonai, kurie po remonto dabar naudojami koncertų reikalams. Be ko kita, retkarčiais grojama ir klasikinė religinė muzika... Bet vis tai maža paguoda tikintiesiems.

Bet ar Vilniaus katedra taip ir turi pasilikti okupantų rankose? Žinoma, kad pasilikti, jeigu mes visi katalikai, kiti krikščionys ir net niekinieji tylėsime, kaip ligi šiol tylėjome. O pakelti balsą katedros grąžinimo katalikams reikalu pats laikas ir gera proga: Lietuvos krikšto atnaujinimo 600 m. sukakties minėjimas. Koks gi gali būti jubilėjaus šventimas, kai neturime katedros, iš kur krikšto atnaujinimas buvo pradėtas?

Galime pastebėti, kad Sovietų valdžios viršūnėse yra labai nepopuliarus reikalas, kai keliamas religijos persekiojimo klausimas. Jų valdžia daug ką daro, kad užsienis to persekiojimo nejaustų. Taigi reikia „sukelti triukšmą“ ir parodyti laisvajam pasauliui, kaip iš tiesų yra Vilniaus katedros reikalas. Tai jau lietuviškosios išeivijos uždavinys.

Turime išeivijoje keletą vyskupų, daugybę lietuvių dvasininkų įvairiuose laisvojo pasaulio kraštuose. Yra sudarytas komitetas Lietuvos krikšto jubiliejui paminėti. Visų šių ir kitų institucijų jungtinėmis pastangomis turi būti praversta akcija Vilniaus katedros grąžinimo reikalui. Ir tai turi būti pradėta vykdyti nedelsiant.

Reikia paruošti ir išleisti svetimomis kalbomis stambų ir gerai dokumentuotą knygą, įrodančią Vilniaus katedros reikšmę ne tik Lietuvai, bei ir visai katalikų Bažnyčiai. Reikia šiuo reikalu pateikti medžiagos viso pasaulio vyskupams, kad jie savo vyskupijose vestų reikiamą akciją, skelbtų maldos dienas už Vilniaus katedros grąžinimą. Reiktų ieškoti būdų veikti ir diplomatijos kanalais. Sovietų valdžiai, rodosi, nebūtų sunku sugrąžinti Vilniaus katedros pastatą katalikams, nes jis nėra perdirtas ir įmonės, kaip, sakysime, Priskelimo bažnyčia Kaune ar Marijos Taikos Karalienės bažnyčia Klaipėdoje.

II pasaulinio karo metu, nežinūnt stiprių rusų — vokiečių mūsų Vilniuje, katedros pastatas su savo vertybėmis išliko beveik nepalietas. Tačiau jį ištiko kita neganda. 1948 m. joje buvo okupuotos valdžios įsakymu nutrauktos pamaldos, palikta be kunigo, 1950 m. paskelbta, kad jis nebus grąžinama katalikams,

750 M. NUO ŠIAULIŲ MŪŠIO LAIMĖJIMO SUKAKTIS

PROF. DR. J. GENYS

Ateinančiais metais sueis 750 metų, kai lietuviai sumušė Livonijos kalavijuočių ordina prie Šiaulių. Yra žinoma labai tiksliai šio mūšio data. Kautynės įvyko 1236 metais rugsėjo 22 dieną (Sv. Mauricijaus diena).

Žygį į Lietuvą prieš pagonis lietuvius suorganizavo Livonijos kalavijuočiai, kurių tikras vardas buvo „Fratres militiae Christi“. Jie įsikūrė Livonijos teritorijoje 1202-3 metais ir, įsistiprinę Dauguvos ir Gaujos krantų pilyse, terorizavo Lietuvos kraštą. Vieno tokio žygio metu (1229 m.) jie išžudė 2000 lietuvių ir pasi-grobė 2500 arklių. Tam plėšikų žygiui vadovavo magistras Volkevinas. Tad vėl 1236 metais legatas Vilhelmas Madenietis įtikino popiežių Grigalių IX, kad reikia tęsti kovas prieš pagonis lietuvius. 1232 m. vasario 19 dieną popiežius paskelbė bulę, kad leidžia skelbti prieš lietuvius pirmąjį kryžiaus karą. Daug piligrimų (norinčių įgyti nuodėmių atleidimą) suvažiojo iš Vakarų Europos karui prieš pagonis, ypač didelis skaičius atvyko iš Vokietijos. Salia jų ordinas įtraukė vyrus iš savo okupuotų kraštų — lybius, estus ir latgalius. Taip pat gavus apie 200 vyrų

(„Ružen“) iš rusiškos Pskovo kunigaikštijos. Šiam žygiui vėl vadovavo magistras Volkevinas.

Lietuvių pusėje dalyvavo tik saviškių jėgos — lietuviai ir žemaičiai. Mūšio pasibaigus, toliau naikino priešą žiemgaliai. Manoma, kad lietuviams vadovavo Vyktinas, kuris tuo metu buvo geruose santykiuose su Mindaugu.

Pirmaisiaus kryžininkai įsiveržė į šiaurinę Lietuvos teritoriją ir sėkmingai plėšė kraštą. Tikrosios kautynės įvyko prie vietovės, kurią Livonijos eiluoja kronika vadina, atrodo, vietinių žmonių kalba „Soule“. Šiaurės lietuviai ir dabar taip vadiną Šiaulius — Soule, išmetus minkštinamąjį ženkli — Soule. Taip pat yra minima, kad mūšis įvyko pelketoje vietoje prie mažos upės. Toje apylinkėje daug upių nėra. Galėjo būti Mūsos aukštis. Net velesniais laikais S. Daukantas žodį „mūšis“ rašė „musza“.

Šios kautynės pasibaigė vispusišku lietuvių laimėjimu. Apie 90% priešų kariuomenės buvo sunaikinta. Tik kas dešimtas priešų kareivis pasislėpė ar pabėgo. Taip pat

sakoma, kad ir riteriai „ne vieną lietuvių čia nudėjo, kol patys liko nugalėti“. Iš šaltinių galima atpažinti kai kurias kautynių smulkmenas. Prieš prasidedant ordino žygiui, piligrimai labai skubinosi kuo greičiau vėrztis į Lietuvą, ypač didikai (Haseldorf ir grafas von Danenberg). Net nerespektavo Volkeviną strategijos. Pradžioje ordino žygis sekėsi. Sunaikinę pagonis „Šen ir ten“, jie jau ėmė trauktis atgal. Staiga prie upelio Šiaulių apylinkėje juos užpuolė pirmieji lietuvių būriai. Volkevinas siūlė čia pat kautis, bet kryžininkai šioje pelketoje vietoje nenorėjo prarasti savo arklių. Iš tikrųjų jų apšarvoti arkliai klumpo, o patys kryžininkai pakriko ir neparodė jokio narsumo, likdami be apsaugos („ane wer“ — be apsigynimo). Lietuviai juos daužė su medžiais („mit baume“). Tur būt su šiaurės Lietuvoje žinomais „kuokais“ — lyg „basebalo“ muštukai su rumbuotom buožėmis. Tas medžių panaudojimas galėjo būti ir kitoks. Kai kryžininkai susipietė į krūvas, gal buvo panaudoti ir rąstai palaužti jų eiles.

Kautynių rezultatai buvo labai blogi kryžininkams. Jų vadas magistras Volkevinas žuvo. Taip pat buvo nukauti 48 tikrieji riteriai ir nežinomas skaičius kitų tautų talkininkų ir piligrimų. Bėgančius kryžininkus per Žiemgalą toliau naikino žiemgaliai. S. Daukantas manė, kad žuvusių priešų skaičius galėjo siekti 20,000, bet tikrų duomenų nėra. Popiežiaus Grigaliaus IX bulė minėjo, kad žuvo 50 riterių, kurie, žinoma, buvo tik kautinių tikrieji karininkai. Žuvusių piligrimų ir kitų skaičius nepaskelbtas.

Livonijos ordino pralaimėjimas turėjo daug tiesioginių ir netiesioginių istorinių pasekmių. Po šio mūšio sėkmingai susiformavo Lietuvos valstybė ir įsikūrė Lietuvos karalystė (1253 m.). Sumuštas Livonijos ordinas buvo priverstas įsijungti į Prūsijos kryžiuočių ordina (1237 m.). Vėliau žemaičiai turėjo narsiai gintis prieš abi ordino šakas, kurios 200 metų stengėsi susijungti per žemaičių žemę. Tačiau neįstengė praversti nė vieno saugaus kelio, tik per Kuršių Neringą.

Mūsų organizacijos turėtų šį sukaktį iškilmingai paminėti, ir tam reikia pradėti organizuoti iš anksto. Tai yra viena tokia šventė, kai mes galime didžiausiu didžiuliu, išskirti ir dainuoti. Mūsų jauni-

LAISVĖS DVASIA GYVA

Trečias savo didumu Los Angeles metropolijos dienraštis, „The Register“ (arti 500.000 skaitytojų), birželio 14 paskelbė vedamąjį Pabaltijo valstybių 45 metų okupacijos sukaktį paminėti. Vedamųjų puslapio vyr. redaktorius Alan W. Bock, per Baltų Laisvės lygą suartėjęs su lietuviais, visada rodo išskirtinį dėmesį Pabaltijo valstybių klausimui. Angliškai vedamasis pavadintas „Spirit of freedom lives“. Už dviejų dienų, VI.16, paskelbė vedamąjį OSI klausimu „It's worth doing right“, kur po stiprios argumentacijos padaro išvadą: „Priešdaro laikas Kongresui pradėti pilną OSI tyrinėjimą“. Jei kas iš „Draugų“ skaitytojų norėtų W. Bock už tuos vedamuosius padėkoti, turi rašyti šiuo adresu: The Register, 625 N. Grand Ave., Santa Ana, CA 92701.

Šiomet minime daugelį sukaktių. Tokieose metuose lengva praeiti, kai kurias sukaktis, kurios gali atrodyti ne taip svarbios, kaip „didieji įvykiai“, pvz. karų užbaigimas. Bet kai kurie vadinami „mažieji įvykiai“ dar ir dabar nuolat atskamba ir turėtų būti prisimenami.

Prieš 45 metus, 1940.VI.14. 18 d. Sovietų Sąjunga prievarta užėmė nepriklausomas Estijos, Latvijos ir Lietuvos valstybes. Šis užpuolimas, Arthur Goldberg pavadintas „didžiausiu modernių laikų išprievartavimu“, išsivystė iš 1939 nacių-sovietų „draugystės“ Molotovo-Ribbentropo pakto slaptyjų paragrafų. Diktatoriai sutarė, kad trys Pabaltijo valstybės turi priklausyti sovietų „itakos sferai“, o Lenkija perduota nacių valdai.

Po 1939 prievarta primestos „tarpusavio pagalbos sutarties“, 1940 birželio 14 Sovietų Sąjunga Lietuvai pateikė ultimatumą, reikalaujama teisių Lietuvos teritorijon įvesti neribotą kiekį karinių jėgų. Nelaukdam atsakymo, sovietai sekančią dieną pasiuntė karines pajėgas. Tuoj po to buvo okupuotos ir pavergtos Latvija ir Estija. Buvo praversti niekingi rinkimai ir ilniai parlamentai tris valstybes inkorporavo į Sovietų Sąjun-

mas pasigenda tokių švenčių. Taip pat turime progą šį lietuvių laimėjimą pagarsinti visame pasaulyje. Daug aukščiau minėtų faktų yra paimta iš istoriko Z. Ivinskio rašinių „Lietuvių Enciklopedijoje“ ir Lietuvos Istorijoje (1978).

Iki šios dienos Amerika nepripažįsta prievartinės Pabaltijo valstybių aneksijos. Visos trys valstybės turi nepriklausomybines tradicijas ir visos kovoja išlaikyti etninius ir kultūrinius savitumus. Jos kankinasi suplanuotos rusifikacijos košmare, nes rusų kilmės sovietai prievarta įkurdinami Pabaltijo kraštuose, tuo būdu atmesiant vietinius gyventojus. Gimosios kalbos likusios be teisių. Nors fiziškai baltai pavergti, tačiau savo dvasioje jie niekad nepripažino sovietų dominavimo ir suranda būdus savo tėjūnams sukelti apmaudą.

Žmogaus teisių supratimas ten yra lūdna pasaipa.

Nežiūrint totalitarinės priespaudos, Pabaltijo kraštai sovietų imperialistams tebėra nerimo priežastis. Pabaltiečių žmogaus teisių aktyvistai įdėmiai sekė lenkų Solidarumo kilimą ir kritimą. Nors fiziškai pabaltiečiai ir pavergti, tačiau savo dvasioje jie niekad nepripažino sovietų dominavimo ir suranda būdus savo tėjūnams sukelti apmaudą.

Pabaltijo nepriklausomybės žuvimo sukaktis yra priminimas sovietų imperializmo brutalumo. Tie, kurie skelbia laisvės meilę, turėtų prisiminti, kad niekas nėra pilnai laisvas, kol yra pavergti kiti. Iš antros pusės, turėtų prisiminti, kad laisvės troškimas niekad negali būti pilnai sunaikintas. Jis išsilaiko ir tose šalyse, kurios ilgą laiką tragiškai kenčia svetimųjų priespauda.

J. KJ.

KATALIKAI DAUGĖJA

Visame pasaulyje katalikų skaičius tarp 1965 iki 1982 metų pakilo nuo 570 milijonų iki 710 milijonų, kaip nurodo Vakarų Vokietijos Tarptautinis misijų centras Achene. 1965 metais Šiaurės Amerikos ir Europos 289 milijonai katalikų savo skaičiumi sudarė pusę visų katalikų skaičiaus. 1982 m. dar tik 47% (335 mil.). Tuo tarpu Pietų Amerikoje katalikų skaičius pakilo nuo 212 iki 338 milijonų. Katalikybės prieauglis Azijoje ir Afrikoje eina daug sparčiau. Tarp 1973-1977 m. tuose kraštuose katalikų skaičius pakilo nuo 7.8% iki 19%, Afrikoje 15%. Ypač greitai Pietų Korėjoje, Taivane, Honk Konge, Malaizijoje ir Indonezijoje atsiranda daug katalikų.

— T.

SUŽADĖTINĖ

Apsaka

J. VIZBARAS-SUDUVAS

„Nenoriu aš tavo žiedo, nei tavęs!“... Ir, staigiai pasisukusi, išbėgo pro zakristijos duris. Visi stovėję apstulbę, nežinodami ką daryti... Pirmas prabilo kunigas Čibiras, pasakydamas, kad jungtuvės nutraukiamos, nes bažnyčios kanonai draudžia vartoti prievartą.

Palikusi tėvus ir jaunąjį, nuskubėjau paskui Juliją. Pasivijau ją šventoriuje verkiandą. Pasiėmę gatvėje stovintį vežiką, nuvažiuavome į mano viešbutį. Čia Julija man pasakė, kad pabėgti nuo altoriaus buvo iš anksto suplanavusi. Kitaip Rimšos atsikratyti ji negalėjusi. Jungtinių ypatingai norėjusi motina, nes pati, būdama vokiškos kilmės, Rimšos mėgo, tikėdama, jog dukte, už jo išteikėjusi, turės ištaigingą gyvenimą. Tėvas buvo nesališkas, samprotavimas, kad Julija dėl savo jaunystės nesuprantanti reikalo, o pagyvenus, prie vyro priprasis ir viskas bus gerai.

Tą vakarą ir naktį Julija praleido su manim. Tėvams pranešė telefonu, kad jaučiasi gerai ir į namus sugrįžianti pirmadienį. Visą naktį abidvi daug kalbėjome apie praeitį ir planavome gražesnę ateitį. Aš ir Julija šventai tikėjome, kad mano brolis Giedrius vieną dieną sugrįš, o jį džiaugėsi nusikračiusi Rimšos ir ištesėjusi Giedriui duotą pažadą už kito netekėti.

Atsisveikinome Vilniaus geležinkelio stotyje

nenujausdamos, kad atsisveikiname ilgam laikui.

Daugiau Julijos Lietuvoje nesutikau. Tik po Naujų Metų gavau iš jos laišką, kad su tėvais repatrijuoja į Vokietiją. „...Tėvai ruošiasi kuo greičiau išvažiuoti, nes bijosi, kad gali būti rusų areštuoti ir išvežti į Sibirą... Alondelė, kadangi Giedrius likimas dar nežinomas — kitos išieities neturiu. Išvažiuoju su tėvais, parašysiu. Lik sveikutė! Bučiuoju...“ J. Tai buvo jos paskutiniai žodžiai Lietuvoje iki susitikimo šiandien kapinėse, — baigė savo pasakojimą Aldona Rasutienė.

— Tikrai skaudus ir vingiuotas moters gyvenimo kelias, — užjautė senoji Rasutienė. — Tokio likimo buvo ištikta ne viena lietuvių šeima, rusams įsiveržus į mūsų kraštą.

— Mama, čia dar ne viskas. Mes nežinome, kaip Julijai klostosi Vokietijoje ir čia Amerikoje, o sužinoti norisi. Tai kaip patrauklus romanas, — stebėjosi Birutė Rasutytė.

— Apie tai jums galėsiu papasakoti tik aplankiusi Juliją. Vyrelė, kada galėsi mane pas ją nuvežti? Dar patikrinsiu gautą adresą. Manau, kad Gediminas gerai pažįsta Long Island, — išsiėmusi Julijos duotą vizitinę kortelę, perskaitė: „Amityville, 127 North Sea Terrace, Long Island, N.Y.“

— Taip, žinau, — patvirtino Gediminas Rasutis.

— Nuo mūsų apie trisdešimt mylių. Reik važiuoti 27-tuoju greitkeliu pro Jones Beach. Amityville labai gražus kurortinis miestelis, daugiausia turtingų prekybininkų apgyventas.

— Vyrelė, kada važiuosime? Juk supranti, kad turiu iš anksto Julijai paskambinti.

— Žmonele, pati žinai, kada baigiasi mūsų atostogos. Turime dar keturias dienas iki išskridimo į San Francisco. Per tą laiką susitik su Julija ir viską

išsikalbėkite. Ji man nepažįstama ir po šermenų pas ją važiuoti man nepatinka. Be to, Long Island mažai pažįstu, o vairuoti automobilį New Yorko judriais keliais — menkas malonumas... Prašyk, kad pavėžėtų Gediminas. Jis čia augęs, gerai pažįsta vietas, neturės sunkumų.

— Teta, nesirūpinkite. Aš nuvešiu, — pažadėjo Gediminas.

— Ačiū! Mano vyrelis jau suseno, o jam išsirengti kur nors į svečius visuomet buvo sunku, — skundėsi Aldona ir pakilusi nuėjo prie telefono.

* * *

Abiejose greitkelio pusėse prie stilingų namelių žydėjo magnolijos, alyvų ir rožių kerai. Švelnus vėjelis, pūsdamas nuo Atlanto, gaivino saulėtą pavasario popietę. Pravažiavęs Long Island Beach, Gediminas sustabdė automobilį ir tikrino žemėlapi.

— Aldona, mes esame prie įvažiavimo į Amityville miestelį. North Sea Terrace yra pačiame šiauriniame lagūno pakraštyje, pabaigoje 27 kelio.

Rasutienė grėžėsi puikiomis pajūrio rezidencijomis, paskendusioms žalumnuose ir pavasario žieduose. Pagaliau Gediminas sustojo prie mūrinės tvoros vartų: jų šonuose tuėjo į grantio iškalti liūtai.

— Štai, kokioje pilyje, pradingusi iš gyvenimo, slapstėsi mano Julija! — stebėjosi Aldona, išlipusi iš automobilio. Pasigirdo šuns lojimas, ir senas vyras, buldogo lydimas, atrinko va tus.

— Prašau įvažiuoti į kiemą, Ponia R. Ša nekantriai jūsų laukia, — angliškai kalbėjo nepažįstamas vyriškis.

(Bus daugiau)

40 METŲ IŠEIVIJOJ IR KAS TOLIAU

Simpoziumas Toronte

B. STUNDŽIA

Norint įvertinti 40 metų išeivijos kultūrinę, visuomeninę ir politinę veiklą 1944-1984 metų laikotarpyje bei aptarti ateities galimybes, Toronto lietuvių namų kultūrinė komisija š.m. kovo mėnesyje surengė pasitarimą — simpoziumą, kuriame dėstė vyresniosios, vidurinės ir jaunosios kartos atstovai: laivų stat. inž. L. Balsys, mokytoja L. Beržinytė, inž. J. Danys, dirbanti miestų planavime D. Juozapavičiūtė, prof. A. Klimas, mokytojas A. Rinkūnas ir moderatorius prof. R. Vaštokas.

Pradėdamas pasitarimą V. Kulys priminė, kad gal pirmieji emigrantai buvo didžiųjų kunigaikščių pasiųsti į rusų ir ukrainiečių žemes vietininkai, kurie ten pasilikdavo ir nutautėdavo. Vėliau, jau valdant rusų cėrams, tūkstančiai traukė į V. Europą, bet daugiausia į užjūrus. Sakoma, kad į Kanadą, po antrojo pasaulinio karo, atvyko apie 20,000(?) lietuvių, bet po 40 metų maždaž dalis rodosi tarp savų tautiečių.

L. Balsys

L. Balsys aptarė paskutinio simpoziumo politinius įvykius ir su jais susijusias problemas, ypač po dviejų pasaulinių karų. Po pirmojo karo Europoje atsistatė eilė nepriklausomų valstybių, jų tarpe ir Lietuva. Jei ne revoliucija Rusijoje, kažin ar Lietuva būtų pasiekusi savarankiškumą. Po pilietinio karo Rusija persitvarkė į Sovietų Sąjungą ir tapo komunizmo centru. Iš kitos pusės Europoje atsirado italų fašizmas ir vokiečių nacionalsocializmas.

Priešingos ideologijos neišvengiamai turėjo susiremti karo lauke. Keitėsi liberalėdamas ir krikščioniškas jaunimas. Lietuva, po 150 metų trukusios okupacijos, per trumpą laiką sugebėjo iš nieko atstatyti ir pirmoji bandė sutrumpinti vietinius nacius. Po trijų ultimatumų, prarado valstybinę nepriklausomybę. Po antrojo karo kolonialinės valstybės neteko savo imperijų ir dėl to, atsirado per 100 naujų valstybių, kurių mažiausia gal turi kelis tūkstančius gyventojų. Pasaulis susiskirstė į tris stovyklas. Šiaurės Atlanto sąjunga, Varyšios sutarties sąjunga ir neįsipaigojusį tautų sambūrį. Atskirai reikėtų paminėti naujosios galybės — Kinijos lėtą kilimą. Krikščionybė irgi nėra vieninga, nes atsirado vadinamas teologinis išsilaikymo sąjūdis, kuris remia revoliucijas feodalinuose Centrinės Amerikos kraštuose.

Emigraciją lietuvių iš vieno milijono ištirpo į nedidelę mažumą. Nors finansinis lietuvių pajėgumas būtų per 25 milijonų dolerių, bet lietuviškumas reikalams sukeliamas apie 6-7 milijonus, kurių dauguma tenka parapijoms.

A. Rinkūnas

Lietuvybę stengiamasi išlaikyti per mokyklas, organizacijas ir buriantis į bendruomenę. Kuriant bendruomenę norėta, kad ji apjungtų visus išeivijoje gyvenančius lietuvius, bet atsirado galvojančių, jog tik mokantieji solidarumo mokėsi, turėtų priklausyti.

Kanadoje bendruomenė susidarė susijungiant Kanados lietuvių tarybai su Kanados lietuvių sąjunga.

Bendruomenė turėjo rūpintis švietimu, bet kuriant mokyklas ne daug pagelbėjo. Didžiausią lietuviškos išlaiky-

mo našta pasiėmė įvairios organizacijos, kurios siūnčia savo atstovus į Bendruomenės krašto tarybą.

Mokyklas pradėjo organizuoti mokytojai ir patys tėvai. Žinoma, trūko programų, vadovėlių ir lėšų. Buvo paruoštas vadovėlis ir jį naudojo JAV mokyklos. Dabar lėšos gaunamos iš lietuviškų šaltinių ir jaunų mokytojų pastangomis iš vietinių istaigų ir organizacijų. Praktiškai mokyklos priklauso parapijoms, o bendruomenė tik formaliai.

Šiuo metu mokyklose smarkiai sumažėjo mokinių skaičius, kai kurios likvidavosi, o likusioms programos ir vadovėliai neatitinka šių dienų reikalavimų. Bendruomenės švietimo komisija neįsivystė didesnės veiklos.

Šalia bendruomenės veikia ir Kanados lietuvių fondas, kuris nors teoretiškai pavaldo Krašto tarybą, bet veikia savarankiškai.

A. Klimas

Dėl apibrėžto laiko, kalbėtojas pasakė, vertins kultūrinę veiklą siauresne prasme. Bendrai per 40 metų padaryta nemažai. Buvo įsteigta keletas mokyklų istaigų: Taikomosios dailės institutas Freiburge, kartu su latviais ir estais Pabaltiečių universitetas, Pedagoginis institutas Chicagoje ir dabar laukia savo eilės Lituanistikos katedra. Vertingos yra mokslo draugijos k.a. Lietuvių katalikų mokslo akademija Romoje ir Lituanistikos institutas. Yra pora profesionalių organizacijų: inžinierių — architektų ir gydytojų.

Didelis atliktas darbas, kurio pavydi kitos emigrantų tautybės, tai 36 tomų visuotinės ir 6 tomų lituanistikos enciklopedijos išleidimas. Ruošiamas dar vienas visuotinės enciklopedijos tomas. Gaila tik, kad klasikai buvo užmiršti. J. Kapočius išleido tik V. Krėvės raštus, o kur Miškinio, Žemaitės, Indrūnos palikimas? Be to nepajėgta išleisti nė vienos geros informacinės knygos apie Lietuvą.

Spauda atliko didelį lietuviškos išlaikymo darbą, bet laikraščių ir žurnalų kalba suprastėjo ir jų kultūrinis lygis eina žemyn. Pagal skaitytojų skaičių, žurnalų jau per daug ir jie turėtų jungtis. Blogai su teatrais: čia kažkas ne taip turėtų vykti, o būtų kur jaunimui pasireikšti. Atrodytų lyg koks nesuprastiškumas: yra Čikagoje opera, o išskyrus Antrą kaimą ten nėra nulinio teatro būrelio.

Kinematografijoje pasireikšia broliai Mekai, kurie žinomi amerikiečių publikai. Lietuvių kalba išreikšta raštu yra literatūra. Nemažai pasiekta poezijoje, kai kas net Lietuvą pasiekė. Knygų išleista keli šimtai, nors ne visos yra vertingos. Lietuvių jaunimas tų knygų neskaityo ir jei kuris skaito, tai Lietuvoje išleistas knygas.

Dailėje daug kurta, bet nieko nepavyko nustebinti. Organizuojamos, dainų ir tautinių šokių šventės, mokslo simpoziumai, bandoma kurti muziejų, sutelkti archyvus, bet susiduriama su lėšų ir patalpų stoka. Rodo veiklą ir Tautodailės institutas, kurio darbas sukasi apie A.A. Tamošiūčius. Gaila, bet laiko apimtis neleidžia išsamiai aptarti visų kultūros apraiškų ir jos darbuotojų.

J. Danys

Lietuvai praradus nepriklausomybę, aišku, atsirado pagrindinio veikla ir vyko pasyvus pasipriešinimas. Ypač daug pagrindinės spaudos pasirodė per vokiečių nacių okupaciją. Atskirų partijų rezistencinė grupė susijungė sudarydamos Vliką. Pavyko užmegzti ryšį per Stockholmą su sąjungininkais ir jiems teikti informaciją apie padėtį Lietuvoje. 1944 m. daugumą Vliko narių gestapas suėmė. Emigracijoje susidarė naujas Vlikas ir šalia jo kiti iš Lietuvos pasitraukusių veikėjų atkurti rezistenciniai sąjūdžiai. Persikėlus Vlikui į JAV rašyta įvairūs memorandumai, užmegzti ryšiai su kai kuriais politikais. Dar prieš Vliko atsikėlimą į JAV, ten panašų darbą vykdė Altas, o vėliau ir politinę veiklą įsijungė ir Bendruomenė. Buvo įvairių nesusipratimų tarp Vliko, diplomatinės tarnybos, Alto ir Bendruomenės ir be reikalo išieškota daug energijos. Tarp kitų politinių veiksmų paminėtina BATUN, (Baltic appeal to UN), žmogaus teisėms ginti komitetas, Baltų santarvė ir Baltic American Freedom League.

Reikia ieškoti asmenų ir istaigų, kurie remtų išeivių siekimus ir iš to neišskotų pelno. Reikia įsijungti į politines partijas ir per jas megzti ryšį su parlamentu atstovais. Kanadoje baltiečiai rengia Kanados sostinėje Otavoje baltiečių vakarą, į kurį pavyksta įtraukti nemažai politinių veikėjų.

Perkratę praeitį ir vyresniosios kartos atstovaujama dabartį, paklausykime ką sako jaunoji karta apie dabartį ir ką siūlo atečiai.

L. Beržinytė

Nemažai tėvų auklėjo vaikus tautinėje dvasioje, tikėdamiesi, kad ateityje jie pavaduos senąją kartą. Bet kur tie jaunieji darbuotojai dingo, kodėl jų nematome lietuvių tarpe? Dar šiaip taip surandame tautinių šokių vienetams ir jaunimo organizacijoms vadovus, bet yra kraštų, kur tarp 16-30 metų jaunimas arba sunkiai kalba lietuviškai, ar visiškai nemoka ir iš viso mažai domisi lietuviška. O apie politinę veiklą ir girdėti nieko nenori.

Gyvenant didesnėje lietuvių kolonijoje, atrodo, kad veikla vyksta, bet nereikia savęs apgaudinėti, nes dėl idealizmo stokos ir didesnės kolonijos taps mažomis. Kai kur yra nemažai jaunimo, bet ar jis ateina į lietuviškus susibūrimus, ar dar jie kalba lietuviškai? Atrodo, kad jaunimas nutolo nuo lietuviškos dėsio šio priežasčių: asimiliacijos, oportunizmo, dėl vyresniosios kartos pjautyti ir intrigų ir neradimo naudos bei pramogų.

Dar veikiama neblogai ten, kur linksma, pvz. tautinių šokių vienetuose. Didesnėse vietovėse dar sekasi išlaikyti tų šokių meninį lygį, bet daugelyje vietovių tik šoka, nesvarbu kaip. Trūkstant lietuviško jaunimo, vienetai papildomi svetimtaučiais.

Kraštuose, kur jaunimas vos kalba lietuviškai, rašomi aplinkraščiai ir leidžiami laikraščiai svetimomis kalbomis, o Kanadoje Jaunimo sąjungos žiniaraštis jau spausdinamas dvejomis kalbomis ir tai daroma, kadangi neberandama kitos išeities; jaunimas neskaityo ir net nepavarto lietuviškos spaudos.

Toronto jaunimo organizacijos dar veikia pakenčiamai; turi stiprų kolonijos užnugarį ir nesiskundžia lėšų stoka. Bet kaip bus ateityje, nes jaunimas neprapatęs ir nebuvo labai spiriamas aukoti tautinei veiklai. Jiems, pagal reikalą, visada atsiradavo

reikėtų turėti apmokamą profesionalią informaciją paruošti ir pateikti? Jaunimas turėtų pasireikšti gyvenamojo krašto politinėje veikloje. Tam reikėtų planingai pasiruošti, numatant kuriuos asmenis, valdžios ir mokslo istaigų pareigūnus naudinga palenkti mums pageidaujama linkme.

Vertėtų jaunimui suruošti seminarus, kad išmokyti kaip perteikti informaciją spaudai, televizijai ir politikams. Rodos panašus kursas pradėtas dėstyti vienoje šeštadieninėje mokykloje.

Svarbu derinti ir jungtis bendrai veiklai su kitomis tautinėmis mažumomis. Daug darbų galėtų atlikti pirmos grupės jaunimas, o juos gal dvasiniai ir lėšomis paremtų antroji grupė.

Pasitarime išreikštas mintis suglaustai aptarė R. Vaštokas ir pakvietė klausytojus pasisakyti įvairiais klausimais.

Buvo užklausta, ar verta lankyti Lituanistikos kursus Vilniuje. A. Klimas atsakė, kad kursai naudingi ir galima jais pasinaudoti. Apie kursų teigiamai atsiliepė ir istorikė R. Mažeikaitė, kuri pati lankė. Užsiminta apie išeivijos pareigą, susipažinus su mūsų istorijos klastojimais, juos atitaisyti. Mokytoja G. Paulionienė stebėjosi, kur dingo jos kartos tarp 30 ir 40 metų jaunimas ir jau išėję iš jaunimo gretų.

Kur gi nedings, kad nutautėjimas pasiekė siaubingą mastą. Kalčiausi vis dėlto yra tie tėvai, kurie baisiai sudarkė lietuvių kalbą ir dažnas pradėjo su vaikais kalbėti laužyta anglų kalba. Antra — visokie veikėjai norėjo, kad jaunimas šoktų pagal jų senovišką muziką; trečia — tebebando atkalbinėti jaunimą nuo lankymosi Lietuvoje. Ragina mylėti Lietuvą iš tolo t.y. iš (Nukelta į 5 psl.)

Veikams reikia pasakų knygelių, elektroninių žaidimų, lietuvių kalbos ir pasakų pokštelių, pieštinių filmų ir vaizduojamųjų („Video“) filmų. Suaugusiems trūksta aprašymų kad ir apie lietuviškus papročius ir kaip juos čia pritaikyti, žiniaraščių apie kultūrinę veiklą, lietuvišką raštiją, pramogines muzikas.

Proga šeimoms suartėti padeda Lietuvių namų rengiami karnavalai, gegužinės, stovyklos ir šeimų pasiekimai tarp kolonijų. Būtų gerai turėti vietą ir darbuotojus, kurie apsiimtų prižiūrėti vaikus, nes tada tėvai galėtų dalyvauti susibūrimuose, pasitarimuose. Tokie atvejai nenės pelno, bet bus indėlis atečiai.

Antrąją grupę sudaro didžiulia, nes jiems lietuviškos nėra labai svarbi. Jie gal tik pripuolamai kur nors pasirodo, nei jiems svarbu karjera, pinigai, naudingos pažintys ir gal domisi tik aukšto lygio renginiais. Jų nepriviliosi koncertais mūsų salėse, nes vertina tik profesionaliai paruoštas ir atliekamas programas.

Gal reikėtų bandyti klubinę veiklą, sudarant slidinėjimo, golfo, buriavimo, fizinio lavinimo, investavimo ir kitus vienetų, — sudaryti veikimo galimybes. Svarbu, kad jaunimas susidraugautų. Neblogai būtų suorganizuoti šiai grupei, žinomoje vietovėje slidinėjimo savaitė. Atrodo, kad gydytojai tai praktikoja. Pasisekimo sulaukė Vasario 16 minėjimas New York'e ištaigingame bute, kviešiami svečiams. Šiai grupei reikia paruošti įvairios informacijos anglų kalba, naudojant naujausias informacijos perteikimo priemones.

Norint garsinti Lietuvos vardą, reikėtų gerokai pasitempti, nes šioje srityje mažiausiai nuveikta. Gal

reikėtų turėti apmokamą profesionalią informaciją paruošti ir pateikti? Jaunimas turėtų pasireikšti gyvenamojo krašto politinėje veikloje. Tam reikėtų planingai pasiruošti, numatant kuriuos asmenis, valdžios ir mokslo istaigų pareigūnus naudinga palenkti mums pageidaujama linkme.

Vertėtų jaunimui suruošti seminarus, kad išmokyti kaip perteikti informaciją spaudai, televizijai ir politikams. Rodos panašus kursas pradėtas dėstyti vienoje šeštadieninėje mokykloje.

Svarbu derinti ir jungtis bendrai veiklai su kitomis tautinėmis mažumomis. Daug darbų galėtų atlikti pirmos grupės jaunimas, o juos gal dvasiniai ir lėšomis paremtų antroji grupė.

Pasitarime išreikštas mintis suglaustai aptarė R. Vaštokas ir pakvietė klausytojus pasisakyti įvairiais klausimais.

Buvo užklausta, ar verta lankyti Lituanistikos kursus Vilniuje. A. Klimas atsakė, kad kursai naudingi ir galima jais pasinaudoti. Apie kursų teigiamai atsiliepė ir istorikė R. Mažeikaitė, kuri pati lankė. Užsiminta apie išeivijos pareigą, susipažinus su mūsų istorijos klastojimais, juos atitaisyti. Mokytoja G. Paulionienė stebėjosi, kur dingo jos kartos tarp 30 ir 40 metų jaunimas ir jau išėję iš jaunimo gretų.

Kur gi nedings, kad nutautėjimas pasiekė siaubingą mastą. Kalčiausi vis dėlto yra tie tėvai, kurie baisiai sudarkė lietuvių kalbą ir dažnas pradėjo su vaikais kalbėti laužyta anglų kalba. Antra — visokie veikėjai norėjo, kad jaunimas šoktų pagal jų senovišką muziką; trečia — tebebando atkalbinėti jaunimą nuo lankymosi Lietuvoje. Ragina mylėti Lietuvą iš tolo t.y. iš (Nukelta į 5 psl.)

Veikams reikia pasakų knygelių, elektroninių žaidimų, lietuvių kalbos ir pasakų pokštelių, pieštinių filmų ir vaizduojamųjų („Video“) filmų. Suaugusiems trūksta aprašymų kad ir apie lietuviškus papročius ir kaip juos čia pritaikyti, žiniaraščių apie kultūrinę veiklą, lietuvišką raštiją, pramogines muzikas.

Proga šeimoms suartėti padeda Lietuvių namų rengiami karnavalai, gegužinės, stovyklos ir šeimų pasiekimai tarp kolonijų. Būtų gerai turėti vietą ir darbuotojus, kurie apsiimtų prižiūrėti vaikus, nes tada tėvai galėtų dalyvauti susibūrimuose, pasitarimuose. Tokie atvejai nenės pelno, bet bus indėlis atečiai.

Antrąją grupę sudaro didžiulia, nes jiems lietuviškos nėra labai svarbi. Jie gal tik pripuolamai kur nors pasirodo, nei jiems svarbu karjera, pinigai, naudingos pažintys ir gal domisi tik aukšto lygio renginiais. Jų nepriviliosi koncertais mūsų salėse, nes vertina tik profesionaliai paruoštas ir atliekamas programas.

Gal reikėtų bandyti klubinę veiklą, sudarant slidinėjimo, golfo, buriavimo, fizinio lavinimo, investavimo ir kitus vienetų, — sudaryti veikimo galimybes. Svarbu, kad jaunimas susidraugautų. Neblogai būtų suorganizuoti šiai grupei, žinomoje vietovėje slidinėjimo savaitė. Atrodo, kad gydytojai tai praktikoja. Pasisekimo sulaukė Vasario 16 minėjimas New York'e ištaigingame bute, kviešiami svečiams. Šiai grupei reikia paruošti įvairios informacijos anglų kalba, naudojant naujausias informacijos perteikimo priemones.

Norint garsinti Lietuvos vardą, reikėtų gerokai pasitempti, nes šioje srityje mažiausiai nuveikta. Gal

reikėtų turėti apmokamą profesionalią informaciją paruošti ir pateikti? Jaunimas turėtų pasireikšti gyvenamojo krašto politinėje veikloje. Tam reikėtų planingai pasiruošti, numatant kuriuos asmenis, valdžios ir mokslo istaigų pareigūnus naudinga palenkti mums pageidaujama linkme.

Vertėtų jaunimui suruošti seminarus, kad išmokyti kaip perteikti informaciją spaudai, televizijai ir politikams. Rodos panašus kursas pradėtas dėstyti vienoje šeštadieninėje mokykloje.

Svarbu derinti ir jungtis bendrai veiklai su kitomis tautinėmis mažumomis. Daug darbų galėtų atlikti pirmos grupės jaunimas, o juos gal dvasiniai ir lėšomis paremtų antroji grupė.

Pasitarime išreikštas mintis suglaustai aptarė R. Vaštokas ir pakvietė klausytojus pasisakyti įvairiais klausimais.

Buvo užklausta, ar verta lankyti Lituanistikos kursus Vilniuje. A. Klimas atsakė, kad kursai naudingi ir galima jais pasinaudoti. Apie kursų teigiamai atsiliepė ir istorikė R. Mažeikaitė, kuri pati lankė. Užsiminta apie išeivijos pareigą, susipažinus su mūsų istorijos klastojimais, juos atitaisyti. Mokytoja G. Paulionienė stebėjosi, kur dingo jos kartos tarp 30 ir 40 metų jaunimas ir jau išėję iš jaunimo gretų.

CLASSIFIED GUIDE

VYRAI IR MOTERYS

Reikalingas vyras ar moteris valyti ofisus 59-os ir Western Ave. apylinkė. Vieną ar dvi dienas savaitėje. Kreiptis į Valentiną Krumpį tel. — 778-1700.

MISCELLANEOUS

10% — 20% — 30% pigiau mokėsi už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
Prisiame MASTER CHARGE ir VISA
Tel. — WA 5-8063

ELEKTROS

ĮVYDIMA! — PATAISYMAI
Pardu Chicago miesto leidimai. Darbu ir užmies. Darbu greitai. Rantautai ir sauliniui.
4514 S. Talman Ave. — 927-3539

KLAUDIJUS PUMPETIS

4514 S. Talman Ave. — 927-3539

A. VILIMAS

Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

AIRPORT HEATING & COOLING

OVERSTOCKED — We sell 75 high efficiency air conditioners during the month of July. Huge discounts. Deal with the owner not some commission salesman.
AIRPORT HEATING & COOLING
1154 W. 63RD ST. 582-0044

VALOME

KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaskuojame visų rūšių grindis
BUBNYS
Telef. — RE 7-5168

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai.
Stereo ir Oro Vėsintuvai
PARDAVIMAS IR FAISYMAS

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai. Įvalomi elektrai. Palikite pavarę ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS

Tel. 636-2960

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio Programu
Naujoji Anglijoje
Radio programos sekmadieniais, vadovaujamos Stepono J. ir Valentinės Minkų, perduodamos nuo 8:00 iki 8:45 val. ryto per radio stotį WLYN 1360 bangas AM, toje pačioje stoty.

Perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdžės pasaka. Biznio reikala s kreiptis šiuo adresu:
71 Farragut Road,
So. Boston, Mass. 02127
Tel. 268-2515

Ten pat gaunamas ir dienraštis „Draugas“.

Apimoka skelbtis dien. „DRAUGAS“ nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, g. skelbtis kiau s yra viems priimamos.

REAL ESTATE

HOUSE FOR SALE

4 flat frame, 4-4 living rm., kitchen, 2 bedrooms, attic, parking facilities. Canaryville near Normal and 45th Place. Each apt. pays own utilities. Good income. \$40,000

Tel. — 624-6594

SIMAITIS REALTY

Income Tax — Notary Public
2951 W. 63 St. 436-7878

PARK PLACE APARTMENTS

LIUKSUS 12 VIENETŲ
67-ta ir Kedzie Ave, priešais parką \$175,000 arba geriausias pasiūlymas. Viskas elektra, tvirtas cemento pastatas. Automobiliams vieta apacioj namo.
Skamb. 641-0888 tarp 9 v.r. ir 5 v.v.

M. A. SIMKUS

INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood 254-7450
Taip pat daromi Vėrimai, Giminių škvietimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie — 778-2238

MISCELLANEOUS

TAU MAMA

Šioje pokšteje yra įdainuotos dainos, kurias dainavo mūsų tėvai bei seneliai kaip: Vieniša pušelė, Tėvynės šviesa, Mama! Aš menu samonotą namelį. Kai einu rytais prie šaltinio. Nelūdekė mergaitė. Ma no tėviskelė ir kitos. Vilnius Records Montreal Canada Kai na su persiuntimu 11 dol. Užsakymus siųsti „Draugo“ adresu.

Susitikimas pamary

NOVELES
Aurelija Balasaitienė

Leidinyje yra 8-nios novelės. Ponios Varpūtenės paslaptis. Ir tokių reikia. Pėdos sniege. Lai me nelaimėje. Raudonas automobilis. Abejonės valanda. Kelionė į niekur ir Susitikimas pamary.

Išleido Vilties leidykla 1982 m. 214 psl. Kieti viršeliai. Kai na su persiuntimu \$8.00

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Amžinąjį Miestą geriausiai primins Romos sonetai

SACRA VIA

(Šventoji gatvė)
Parašė Alfonsas Tyrnotis
Išleido „Ateitis“ su plačiais paaiškinimais. 48 psl. Kaina \$1.50.

Gaunama „DRAUGE“

LIETUVOS ATSIMINIMAI
Radio valanda jau 40 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams.
Kas penktadienį iš WEVD Stoties New York'e nuo 10 iki 11 val. vakaro. 97.9 meg. FM. Taip pat klausykites „Music of Lithuania“ programos kas sekmadienį nuo 2:05 iki 3:00 val. popietį iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM. (WSOU).
Direkt. Dr. JOKOBAŠ STUKAS
Watchung, N.J. 07060
234 Summit Drive
Tel. — (201) 753-3636

IŠEIVIJOS VAIDILUTEI AMŽINYBĖN IŠKELIAVUS

A. a. Alicijai Rūgytei prisiminti

Sunku rasti tinkamą žodį jos asmeniui pavaizduoti... Gal geriausiai ir tiks vaidilutė. Ji visur pribuvo ir visur dalyvavo, kur ruseno lietuviška veikla. Anksti atsikėlus, savo dieną pradėdavo dalyvaudama šv. Mišiose, o paskui pasinerdavo į visuomeninę veiklą. Visur dalyvavo, visur suspėjo, visiems turėjo laiko. Tik ten ji neturėjo laiko, kur vyko šmeižtai, plepalai ar tarpusavio nesugyvenimas. Tam ji neturėjo laiko, ten jos nebuvo. Taip pat veik niekam ji neturėdavo blogo žodžio, visiems padėkodavo, pagirdavo ir paskatindavo. Daug sykių teko girdėti klausimą, kur jos pasisėkimo paslaptis? Kodėl jai taip viskas sekasi? Gal todėl jai viskas sekėsi, kad savo gan ilgą gyvenimo kelią praejo, neieškodama ir nepalikdama priešo, o tik draugus. Tai nereiškia, kad ji buvo kaip smilga visų mindoma ar lankstoma. Greičiau, ji buvo kaip ažuolas, po kurio šakomis daug kas glaudėsi. Tačiau ji nieko neužgožė, nebuvo pirmoji prie garbės stalo, bet pirmoji prie darbo. Garbės neieškojo, bet ją su kitais dalinosi. Daug darbų ir projektų ji sugalvodavo ir beveik viena vykdėdavo, bet darbą užbaigus, juo nesidžiavo. Visiems dėkodavo už talką ir paramą. „Be jūsų nuosirdumo nebūtų buvę tai padaryta, ačiū jums!“ Žmonės taip išgirti arba įsijungdavo į jos darbus, arba paremdavo pinigine auka.

Neapsiimu čia surašyti visų organizacijų ar valdybų, kur ji dalyvavo. Tam gal reiktų atskiros studijos ar disertacijos. Tik trumpai paminėsiu iš jų keliolika: ji priklausė kazimieriečių seselių rėmėjoms, Patnamo Nekalto Prasišėdimo Marijonų, „Draugo“ ir daugelio kitų rėmėjų būrelių narė ir talkininkė. Jos būte įvyko pirmutinis Lietuvių Fondo posėdis, ji pedagogė ir auklėtoja. Dirbo mokyklose: Vokeitijoje mokytoja Regensburgo ir Scheinfeldo gimnazijose. Chicagoje 1952 m. pradėjo dirbti aukštesniojoje lituanistikos mokykloje, 1955-61 tos mokyklos direktorė. Vadovavo Švėkšnos d-jai, aktyvi Giedros korporantė. Gal daugiausia darbo idėjo dirbdama Lietuvių istorijos d-jai (faktinai jai vadovaudama). Jos pastangomis buvo išleista 34 knygos. Ši visą darbą apvainikavo pilnu „Aušros“ leidiniu 100 metų „Aušros“ jubilėjaus proga. Tai monumentalus darbas, į kurį reikėjo įtraukti daug talkininkų. Ji turėjo talentą įtraukti žmones ir organizuoti finansinę bazę.

Užbaigus darbą, ji nenuleisdavo rankų, bet tuo jau pasinerdavo į naujų projektų vykdymą. Išleidusi „Aušrą“, tuojau pradėjo planuoti išleisti „Varpo“ pilną leidinį 1989 m. (100 m. jubilėjaus proga). Tam darbai jau dalį medžiagos buvo surinkę, si, taip pat ir tam tikrą finansinį pagrindą. Mes, pasilikusieji jos darbų vykdytojai, turėtume pasistengti šį jos projektą užbaigti. „Varpo“ išleidimas buvo jos rūpestis iki pat mirties.

Jeigu ir turėjo kokių problemų, tai niekuomet ir niekam nesiskundė. Tačiau gal penktą savaitę prieš mirtį ji pradėjo skųstis savo sveikata. Vieną rytą suskamba man telefonas. Tuojau pažinau A. Rūgytės balsą. Ji sakė man: „Šiandien einu sudaryti testamentą, ką jums galėčiau palikti?“ Tokio netikėto klausimo buvau pritrenktas, nežinojau nė ką sakyti. Susigaudęs pasakiau: „Alicija, gyvenk dar šimtą metų!“

Atsigulusi į ligoninę, irgi mažai rūpinosi savo sveikata, o mezgė veiklos planus. Besirengiant grįžti į namus, jos sveikata staiga žymiai pablogėjo. Aš ją aplankiau dieną prieš jos mirtį, ją radau jau blogame stovyje. Jau jokių planų nebeturėjo ir kalbėdama pavargdavo.

ANTRASIS LIETUVIŲ TRANSATLANTINIS SKRIDIMAS

Kaip žinome, antrąjį lietuvių transatlantinį skridimą

Išėjusi į Anapilį, ji paliko didelę tuštumą, daug kas jos pasiges, daug darbų bus neatlikta. Jos mirtis sukrėtė lietuvišką visuomenę, lietuvišką Chicago. Atsisveikiniui su ja Jaunimo centre pastatai buvo per maži.

Gyvenime Tu nežinojai poilsio, dabar išsėkis ramybėje ir iš Anapilio vadovauk mūsų veiklai! Nebegrižai Tu į Švėkšną, kurią taip labai mylėjai, Švėkšną, kurios vardą Tu visą laiką kėlei!

J. Žygas

ivykdė ltn. F. Vaitkus 1935 m. rugsėjo 21 - 22 d. Šio skridimo 50 metų sukakčiai paminėti jau yra baigiamas spaudai ruošti leidinys - albumas. Šis leidinys bus panašaus formato ir apimties, kaip ir 1984 m. išleistas Dariaus Girėno albumas. Leidėjas - specialus komitetas.

Leidiniui labai stinga fotografijų iš Lietuvių aviacijos dienų, suruoštų 1934 - 35 metais įvairiose JAV lietuvių kolonijose. Jei kas iš „Draugo“ skaitytojų tokių fotografijų turėtų, malonėkite nedelsiant pranešti leidinio redaktoriui E. Jasiūnui adresu: 3704 W. 70th Place, Chicago, IL 60629.

Noriu tik užmigti miegu ramiau...
Lermontovas

DRAUGAS, antradienis, 1985 m. liepos mėn. 23 d.

A. + A. MARIJAI APANAVIČIENEI mirus, nuosirdžiai užjaučiame dukteris Mariją Mikoniene, Elvyrą Ošlapienę, Birutę Skrimskienę, sūnų Romą ir jų šeimas bei artimuosius.

MARYTE IR KAZYS AMBROZAIČIAI

DVIDEŠIMT PENKERIŲ METŲ
MIRTIES SUKAKTIS

A. + A.
Dr. plk. Juozas Trečiokas
mirė 1960 m. liepos 17 dieną.

Velionis ilsis šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje. Už jo sielą šv. Mišios bus atnaušamos 3 bažnyčiose. Gimines ir draugus, prašome prisiminti jį savo maldose.

SEIMA

40 METŲ IŠEIVIJOJ

(atkelta iš 4 psl.)

pasenusių paveikslukų, kurie vaizduoja piemenėlius su vamzdeliu ir artoją su žagre.

Tokie vaizdai jaunimo nevilioja, nes jiems būtų įdomiau, pagal galimybę, matyti Lietuvoje gamyklas, jėgaines, mokslo įstaigas, greitkelius, augančius miestus ir viską palyginti su tuo ką čia mato.

Tėvams istorijos ratas nustojo sukstis nuo 1944 metų, jiems Lietuvos nėra, o vaikams sako, kad neverta į Lietuvą važiuoti, nes ten nieko nėra. Gerai, sako dukterė, ar sūnus, jei ten nieko nėra, tai kam man ta lietuvių kalba, ko man maišytis tarp lietuvių ir gaišinti laiką! Jaunuoliai apsilankę Lietuvoje dažnai priekaištuoja tėvams, kad neįmoko kalbėti lietuviškai ir kad tėvai neteisėję sakė, kad Lietuvoje nieko nėra.

Yra ir tokių tautiečių, kurie iš užjūrio net laiško neparašė savo senutei motinai, ar paliegsiam tėvui jų vėlyvame saulėlydyje, jau nekalbant apie brolius ir seseris. Tokių tai nepamatys lietuviškuose susibūrimuose, nerasi pas juos nei lietuviškos knygos, nei laikraščio.

Siūloma naudoti modernias auklėjimo priemones vaikams, kaip pasakų plokšteles ir knygeles, filmus ir vaizdažuostes. Bet ar apsimokės čia tą viską gaminti? Rodos, jau esama pasakų plokštelių ir bene viena, antra pasakų knygelė čia išleista.

Neverta baidytis pasakų, išleistų Lietuvoje, rodos ir pieštinius filmus vaikams pradėta išleisti. Kodėl nepasinaudoti kultūrinėmis filmomis? Juk pramoginės muzikos mielai klausomės.

Baigiant norėtusi paraginti tėvus sudaryti jaunimui galimybę (sakykime, mokyklos baigimo proga) pamatyti Lietuvą. Gali nepatikti sovietinė santvarka, bet ar didvyrių krauju aplaistytą žemę, vandenys, miestai, senos pilysl gali turėti politinį atspalvį?

Juk prieš 40 metų net nesapnuota ir tik dainomis buvo reiškiamas noras savo šalei pamatyti. O dabar, kai tai įmanoma, nors ir su suvaržymais, tai bandoma statyti šiaudinę uždangą.

LIETUVIAI FLORIDOJE

Daytona Beach, FL

VASAROS
NUOTAIKOS
MŪSŲ KOLONIJOJE

Daytona Beach ir apylinkių lietuvių praėjusių metų vasarą buvo nutarę lietuviškų pamaldų neruošti. Šiais metais klubo valdyba, vadovaujama Jono Daugėlos, nutarė kitaip: vasarą ne atostogauti, bet lietuviškas pamaldas ruošti kiekvieno mėnesio antrąjį sekmadienį Prince of Peace katalikų bažnyčioje Ormond Beach. Lietuvių sielovados reikalais šioje lietuvių kolonijoje uoliai rūpinasi kun. dr. Kazimieras Ruibys, šiais metais atšventęs kunigystės 50 metų sukaktį.

Liepos 14 d. kun. dr. Kazimieras Ruibys šv. Mišias atnašavo už pavergtą Lietuvą ir už tėvynėje persekiojamus tikinčiuosius. Pamaldų metu skaitymus atliko akt. Kazimieras Barūnas.

Pamokslė kun. dr. K. Ruibys kalbėjo apie kunigo paskirtį, išreiškė susirūpinimą naujais pasaulimais ir sunkia tikinčiųjų padėtimi okupu. Lietuvoje. Muz. Antano Skridulio vadovaujamas menininkų sambūris nuotaikingai pagiedojo keletą lietuviškų giesmių, pamaldoms suteikiant ir iškilmingumą.

Tuoju po pamaldų parapijos salėje vyko šios kolonijos lietuvių pabendravinimas prie kavutės ir riestainių užkandžių.

Besivaikšinant, klubo valdybos pirmininkui Jonui Daugėlai pritarus, Daytona Beach apylinkių ALT s-gos skyriaus pirmininkas Vytautas Abraitis padarė pranešimą apie ruošiamą tautos šventės minėjimą rugsėjo 8 d. Ta patia proga jis susirinkusius informavo apie „Dirvai“ paremti vykdomą vajų ir platiną lešų telkimo vajeus atsistatinti piniginių laimėjimų bilietus, kurie, kaip paaiškėjo, daugelis jau buvo gavę tiesiog iš lėšoms telkti komiteto.

Jurgis Janušaitis rinko Dariaus ir Girėno pašto ženklų išleidimo petičijai parašus ir ta patia proga visiems išdalinė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atsistatinti specialią anketą, kurią prašė užpildyti ir sugrąžinti PLB valdybai.

Tenka pasidžiaugti klubo valdybos pastangomis judinti šios kolonijos kultūrinį gyvenimą ir taisyti kultūrininkais, kurie tuos darbus nuosirdžiai dirba.

Kitos lietuviškos pamaldos bus rugpjūčio 11 d. įprastoje vietoje.

J. Rimtautas

A. + A. POVILUI MASILIONUI

tragiskai mirus, jo broliui JUOŽA MASILIONI su žmona ir kitus gimines ir artimuosius užjaučiame.

J. ADOMENAS
V. LESNIAUSKAS
K. ROZANSKAS

V. VALANTINAS
A. ZAKAS
J. ŽYGAS

A. + A. POVILUI MASILIONUI

tragiskai žuvus, broliui Juozui Masilionui, giminiams bei artimiesiems reiškiamo gilia užuojautą.

P. ir J. LAMPŠAČIAI
V. ir P. ŽOLYNAI

A. + A. KAZIMIERUI POŠKAI mirus,

dukrai, Vidurio Rajono Vadeivę, ADELĘ IZOKAITIENĘ, anūkes KRISTINĄ ir VIRGINIJĄ, žmoną JADVYGĄ bei kitus GIMINES nuosirdžiai užjaučiame.

AUSROS VARTŲ, KERNAVES, NERIJS ir
LITUANIKOS TUNTAI bei
VIDURIO RAJONO VADIJA

A. + A.

DR. IZIDORIUI KAUNUI mirus,

giliausią užuojautą reiškiamo žmonai REGINAI, dukrai IRENAI, žentui VYTAUTUI ir anūkiui ALGIUI TAMOŠAČIAUS.

VYTAUTAS IR DALIA ČERNIAI
DANUTE JANUTIENĖ
GIEDRA GUSTAITE

E U D E I K I S

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — Yards 7-1741-1

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SONOS
LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Skaitykite ir platinkite dienr. „Draugą“.

APYLINK MUS

x Kardinolas Joseph Bernardin atnašaus šv. Mišias ir pasakys pamokslą Ateitininkų kongreso Mišiose sekmadienį, rugsėjo 1 d., Šv. Mergelės Marijos bažnyčioje Brighton Parke, Chicagoje. Ateitininkų kongresas bus Chicagoje rugpjūčio 30 - rugsėjo 2 d. Jis skirtas paminėti ateitininkų sąjūdžio 75 metų sukakčiai.

x „Draugo“ renginių komiteto ir visų, kurie dirbo metinėje „Draugo“ gegužinėje liepos 21 d., susirinkimas bus ateinantį ketvirtadienį, liepos 25 d., 7 val. vak. Marijonų sveitainėje. Čia bus duodama apyskaita ir pasikalbėta apie gegužinės pasisekimą.

x Ses. Mercedes, MFA, baigusi Chicago menų institutą, dėstys meno kursą suaugusiems. Dėstys tapybą ir paaiškins seselių kazimieriečių vienuolynę, 2601 W. Marquette Rd., Chicagoje, pirmadieniais nuo 1 iki 4 val. p.p. Rudens kursas prasidės rugsėjo 30 d. ir baigsis gruodžio 16 d. Pamokų kaina 150 dol., vyresniems kaip 62 metai — 100 dol. Registracija iki rugsėjo 16 d., rašant Sister Mercedes, 2601 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629.

x Dr. Jonas Bilėnas atvyksta iš Chicago Padėkos dienos savaitę praversti pirmąjį bendrinį Mokslo ir kūrybos simpoziumo posėdį. Tame posėdyje bus skaitomos dvi paskaitos: „Išėjimo lietuvių kultūrinės veiklos apžvalga“ (Jonas Kavaliūnas) ir „Išėjimo lietuvių visuomeninės veiklos apžvalga“ (Algimantas Gureckas).

x „Draugo“ gegužinėje liepos 21 d. laimėjo šie numerai: 0680715; 0680640; 0680235. Tuos bilietus turintieji prašomi paskambinti „Draugo“ administracijai darbo metu ir susitarti, kada gali atsiimti „Draugo“ administracijos arba marijonų vienuolynę (jei tenai ateiti vakare).

x „Skautų Aidas“, birželio mėnesio 6 nr., išėjo iš spaudos ir pasiekė redakciją. „Skautų Aidas“ taikomas jauniems skautukams ir skautams, duoda daug praktiškų nurodymų ir piešinių, kaip pasidaryti skautiškąs reikmenis. Išteigėja v.s. Arba Salaitis, administruoja s. Albina Ramanauskienė.

x Šv. Kryžiaus ligoninė duos kursą apie vaikų saugumą liepos 25 d. 10 - 11 val. Kalbės gaisrininkų, paramedikų ir ligoninės personalo atstovai. Registruotis tel. 471-7324.

x Kazys Šalkauskas, Chicago, Ill., paskyrė 15 dol., kaip auką lietuviškai spaudai stiprinti. Už auką nuoširdžiai dėkojame.

x Ateitininkų kongreso nakvynėmis rūpinasi studentai - akademikai. Tie, kurie norėtų pigliausiai vieną ar kitą ateitininką arba tie, kurie norėtų prisiglausti prie ateitininkų šeimos, prašomi kreiptis pas Vidą Kuprytę (312) 863-0935 arba Dalią Polikaitę (312) 434-5719 iki liepos 31 d. (pr.)

ARAS
Dengiamie ir taisomie visu rosiu
STOGUS
Su aukštu patyrimu, esame
apdrausti Pat. prižiūri darba
ARYYDAS KILIA
737-1717
arba tarp 10 v. ir R.V.V.
tel. 434-9655

x Prof. dr. Martynas Tautrimas, kuris dėsto evangelikų kolegijoje netoli Omahos, Nebr., šiuo metu yra Chicagoje ir apsisotęs pas vysk. A. Trakį. Jis apsilankė „Drauge“ ir įsigijo daugiau kaip šimtą lietuviškų papigintų ir nepapigintų knygų nusivežti į Nebraską ir padovanoti kitiems lietuviams.

x A. a. Adolfo Kaulakio, Marijonų Bendradarbių draugijos pirmininkės vyro, laidotuvis pirmadienį, liepos 22 d., Šv. Jurgio bažnyčioje gedulingas pamaldas atlaikė Marijonų vienuolijos provincijolas kun. V. Rimšelis, Chicago marijonų vyresnysis kun. J. Vaskas ir Marijonų Bendradarbių dvasios vadas kun. J. Duoba. Jie taip pat palydėjo savo garbės narį ir Šv. Kazimiero lietuvių kapines amžinam poilsiui.

x Šiandien, antradienį, apie 4:10 val. popiet per radio stotį WFMT (98.7 FM) bus transliuojamos trys F. Chopino dainos, jų tarpe jo Lietuviškoji daina, op. 74 nr. 12. Dainuos pasaulinio masto sopranas, Lenkijos lietuvaite Teresa Zylis-Gara, jai akompanuos Halina Czerny-Stefanska. Ši didžiausioji JAV klasikinės muzikos stotis dažnokai duoda ištraukų iš lietuvių plokštelių bei juostų, kaip D. Stankaitytės, Grigo, Lietuvių operos ir kt.

x Dr. Adelė Trakienė buvo sunkiai sužeista plėšiko, jai išėmiant iš banko. Šiuo metu ji yra paguldyta ligoninėje. Po operacijos ligoninė pamažu sveiksta.

x ALRK Susivienijimas apmokėjo trims lietuvių kilmės stovyklos stovyklautojams mokesį už stovyklą 375 dol. Skelbtai sąlygai atitiko trys. Sąlyga — tėvai ar tėvukai būvę ar yra ALRK Susivienijimo nariai. Be to, pridėjo dar šimtą lietuvių kilmės jaunimo stovyklos išlaidoms padengti. Šią malonią žinią pranešė dr. Pr. Domanskienė ALRK Susivienijimo pareigūnė.

x Kun. Augustinas Kulbis, OSM, servitas vienuolis, ateinantį sekmadienį, liepos 28 d., Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje praneš per pamokslus apie servitų misijonierių darbą Afrikoje — Zululand. Paskui bus rinkliava misijonieriams paremti.

x Salomėja ir Vytautas Janulaitis iš Morton Grove persikėlė gyventi į Oak Lawn ir dabartinis jų adresas yra toks: 9620 So. Komensky Ave., Oak Lawn, Ill. 60453, tel. 424-3646. Agr. Salomėja Janulaitienė yra Lietuvių Agronomų sąjungos pirmininkė.

x Dr. Elena Repšienė visam mėnesiui išvyko pas savo brolio šeimą į Venecuėlą. Ten žada pabūti iki rugpjūčio 18 d. Paskui dar važiuos pas sūnaus šeimą į Kanadą. Tame laikotarpy jos dantų gydymo kabinetas bus uždarytas.

x Dr. Adolfas ir Algė Šležai, gyv. Flossmoor, Ill., šiuo metu keliauja per Skandinaviją ir iš Stockholmo siunčia visiems sveikinimus ir linkėjimus. Su jais kartu keliauja ir jų dukra Silvija. Dr. A. Šležas dalyvauja gydytojų konferencijoje Švedijoje. Kelionėje mano išbūti apie tris savaites.

x Lietuvių Bendruomenės Socialinių reikalų tarybos Chicago skyrius kiekvieną mėnesį išleidžia savo darbų biuletinį — laikraštėlį. Jame duodama informacija apie socialinius reikalus ir tarybos veiklą.

x Už Operos solistą a.a. Vladą Baltrušaitį, minint jo 10 metų mirties sukaktį, šv. Mišios bus aukojamos T.T. Jėzuitų koplyčioje liepos mėn. 28 d. 11:15 val. ryto. (pr.)

Brighton Parko Lietuvių dieną klebonui įteikia pažymėjimą. Iš kairės Nekalto Prasidėjimo parapijos klebonas msng. D. Mozeris, Lietuvių dienos rengimo pirmininkas Juozas Kulys ir Brighton Parko Lietuvių namų savininkų pirmininkas Vitalis Uta.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

„DRAUGO“ SĖKMINGA GEGUŽINĖ

Seniai skelbiama „Draugo“ metinė gegužinė, kurią rengė „Draugo“ renginių komitetas, vadovaujamas Marytės Remienės, liepos 21 d. praėjo su dideliu pasisekimu. Oras iš ryto buvo įtartinas — apsiniaukė ir panėsėjo į liūtį. Bet paskiai išsiblaivė, nors saulė nekaitino taip, kaip kitomis dienomis. Diena buvo šilta, bet medžių pavėsyje visi galėjo pasislėpti, nes oras tikrai buvo palankus poilsiui ir atsišvėpimui.

Gegužinė pradėjo šv. Mišiomis Marijonų koplyčioje kun. Viktoras Rimšelis, Marijonų vienuolijos provincijolas, pasakodamas ir atitinkamą pamokslą. Pamoksle jis išskėlė pasausdinto žodžio reikšmę lietuvių tautai, jos išsilaikymui, jos kovoms prieš okupantą praeityje, kai knygnėsiai iš Prūsijos nešė knygas ir laikraščius, ir dabartinėje okupacijoje, kai jau dešimt metų leidžiama „Kronika“ ir kiti neperiodiniai laikraščiai, kurių balsas esame mes su savo spauda išsiviję. Apie juos niekas nežinotų, jeigu mes jų balso nepasiklaustume pasauliui, kalbėjo pamokslininkas. Skaitymus per šv. Mišias atliko Agnė Kižienė. Daugelis dalyvių, kurie atvyko į gegužinės pradžią pamaldoms, ėjo prie šv. Komunijos.

Po pamaldų pamažu visi rikiavosi pietums, kuriuos galėjo valgyti prie stalų, išdėstytų medžių pavėsyje, po specialiomis palapinėmis, vienuolyno kiemelyje, „Draugo“ aplinkoje. Prie pietų gaminimo jau iš anksto į gegužinę prie išdavimo dirbo Aldona Ankenienė, Ursulė Balskienė, Juzė Ivaskauskienė, Janina Janulevičienė, Birutė Jasaitienė, Matilda Marcinkienė, Karolis Milkovaitis, Dana Pareigienė, Stasė Paulionienė, Eleonora Radvilienė, Alina Vadeišienė, Marija Remienė, Sofija Džiugienė, Viktorija Valavičienė, Agnė Kižienė, Jūratė Daunoravičienė, Sofija Plėnienė, Faustina Mackevičienė, o prie jo pagaminimo dar prisidėjo visos būrys, kaip Stasė Tamoliūnienė, Marcelė Mackienė, Stasė Kisieliene, Bronė Stangenbergienė, Marytė Jasulevičienė, Marytė Kuprienė, Praneš Skrodienė, Ona Račiūnienė ir kt.

Prie laimėjimų iš anksto rengėsi ir paskui mikiškai sukos Regina Barauskaitė, Birutė Barauskienė, Ona Rugelienė, Zina Sinkevičienė, Vilhelmina Lapienė, Irena Kerelienė, Stasė Semėnienė, Elena Černienė.

Prie baro, kur gegužinės dalyviai galėjo atsigaivinti „minkštais“ ir „kietais“ gėrimais, stovėjo Elena Repšienė, Viktoras ir Jonas Diminskiai iš Chicago išvyko atostogų į Minnesotą ir leidžia laiką tyrare ore. V. Diminskis, kuris prieš dvejus metus neatsargaus CTA autobuso vairuotojo buvo sunkiai sužeistas ir pergyveno kelias galvos operacijas, čia jaučiasi geriau ir palaiko sūnui Jonui draugystę prie ežero.

x Lietuvių fronto bičiulių studijų ir poilsio savaitės šių metų tema yra „Žvilgsnis į išėjimą, išėjimo atsparumas po 40 metų“. Paskaitininkais ir pranešėjais buvo pakviesti ir maloniai sutiko būti: Rūta Naimytė-Sušinskienė, Kazys Bradūnas, Vladas Būtenas, Bronius Nainys ir dr. Tomas Remeikis. Baigiant savaitę, simpoziume kalbės Daina Kojelytė, dr. Kazys Ėringis, Algis Raulinaitis ir Povilas Vaičekauskas, o literatūros vakare su savo kūryba dalyvaus Kazys Bradūnas, Apolinaras Bagdonas, Česlovas Grincevičius, Anatolijus Kairys, Adolfas Markelis ir Vytautas Volertas. Stovykla bus Dainavoj nuo liepos 28 iki rugpjūčio 4 d.

x Vincas Kačergius, Montreal, Kanada, pratęsdamas prenumeratą, pridėjo „Draugo“ spaudai stiprinti dar 17 dol. aukų. Nuoširdus aiū už auką ir savos spaudos prisiminimą.

x Ona Bundelis, Chicago, Ill., mokėdama „Draugo“ prenumeratą, dar pridėjo aukų 17 dol. lietuviškai spaudai palaikyti. Už auką nuoširdus aiū

šias atliko Agnė Kižienė. Daugelis dalyvių, kurie atvyko į gegužinės pradžią pamaldoms, ėjo prie šv. Komunijos. Po pamaldų pamažu visi rikiavosi pietums, kuriuos galėjo valgyti prie stalų, išdėstytų medžių pavėsyje, po specialiomis palapinėmis, vienuolyno kiemelyje, „Draugo“ aplinkoje.

Prie pietų gaminimo jau iš anksto į gegužinę prie išdavimo dirbo Aldona Ankenienė, Ursulė Balskienė, Juzė Ivaskauskienė, Janina Janulevičienė, Birutė Jasaitienė, Matilda Marcinkienė, Karolis Milkovaitis, Dana Pareigienė, Stasė Paulionienė, Eleonora Radvilienė, Alina Vadeišienė, Marija Remienė, Sofija Džiugienė, Viktorija Valavičienė, Agnė Kižienė, Jūratė Daunoravičienė, Sofija Plėnienė, Faustina Mackevičienė, o prie jo pagaminimo dar prisidėjo visos būrys, kaip Stasė Tamoliūnienė, Marcelė Mackienė, Stasė Kisieliene, Bronė Stangenbergienė, Marytė Jasulevičienė, Marytė Kuprienė, Praneš Skrodienė, Ona Račiūnienė ir kt.

Prie laimėjimų iš anksto rengėsi ir paskui mikiškai sukos Regina Barauskaitė, Birutė Barauskienė, Ona Rugelienė, Zina Sinkevičienė, Vilhelmina Lapienė, Irena Kerelienė, Stasė Semėnienė, Elena Černienė.

Prie baro, kur gegužinės dalyviai galėjo atsigaivinti „minkštais“ ir „kietais“ gėrimais, stovėjo Elena Repšienė, Viktoras ir Jonas Diminskiai iš Chicago išvyko atostogų į Minnesotą ir leidžia laiką tyrare ore. V. Diminskis, kuris prieš dvejus metus neatsargaus CTA autobuso vairuotojo buvo sunkiai sužeistas ir pergyveno kelias galvos operacijas, čia jaučiasi geriau ir palaiko sūnui Jonui draugystę prie ežero.

x Lietuvių fronto bičiulių studijų ir poilsio savaitės šių metų tema yra „Žvilgsnis į išėjimą, išėjimo atsparumas po 40 metų“. Paskaitininkais ir pranešėjais buvo pakviesti ir maloniai sutiko būti: Rūta Naimytė-Sušinskienė, Kazys Bradūnas, Vladas Būtenas, Bronius Nainys ir dr. Tomas Remeikis. Baigiant savaitę, simpoziume kalbės Daina Kojelytė, dr. Kazys Ėringis, Algis Raulinaitis ir Povilas Vaičekauskas, o literatūros vakare su savo kūryba dalyvaus Kazys Bradūnas, Apolinaras Bagdonas, Česlovas Grincevičius, Anatolijus Kairys, Adolfas Markelis ir Vytautas Volertas. Stovykla bus Dainavoj nuo liepos 28 iki rugpjūčio 4 d.

x Vincas Kačergius, Montreal, Kanada, pratęsdamas prenumeratą, pridėjo „Draugo“ spaudai stiprinti dar 17 dol. aukų. Nuoširdus aiū už auką ir savos spaudos prisiminimą.

x Ona Bundelis, Chicago, Ill., mokėdama „Draugo“ prenumeratą, dar pridėjo aukų 17 dol. lietuviškai spaudai palaikyti. Už auką nuoširdus aiū

šias atliko Agnė Kižienė. Daugelis dalyvių, kurie atvyko į gegužinės pradžią pamaldoms, ėjo prie šv. Komunijos. Po pamaldų pamažu visi rikiavosi pietums, kuriuos galėjo valgyti prie stalų, išdėstytų medžių pavėsyje, po specialiomis palapinėmis, vienuolyno kiemelyje, „Draugo“ aplinkoje.

Prie pietų gaminimo jau iš anksto į gegužinę prie išdavimo dirbo Aldona Ankenienė, Ursulė Balskienė, Juzė Ivaskauskienė, Janina Janulevičienė, Birutė Jasaitienė, Matilda Marcinkienė, Karolis Milkovaitis, Dana Pareigienė, Stasė Paulionienė, Eleonora Radvilienė, Alina Vadeišienė, Marija Remienė, Sofija Džiugienė, Viktorija Valavičienė, Agnė Kižienė, Jūratė Daunoravičienė, Sofija Plėnienė, Faustina Mackevičienė, o prie jo pagaminimo dar prisidėjo visos būrys, kaip Stasė Tamoliūnienė, Marcelė Mackienė, Stasė Kisieliene, Bronė Stangenbergienė, Marytė Jasulevičienė, Marytė Kuprienė, Praneš Skrodienė, Ona Račiūnienė ir kt.

Prie laimėjimų iš anksto rengėsi ir paskui mikiškai sukos Regina Barauskaitė, Birutė Barauskienė, Ona Rugelienė, Zina Sinkevičienė, Vilhelmina Lapienė, Irena Kerelienė, Stasė Semėnienė, Elena Černienė.

Prie baro, kur gegužinės dalyviai galėjo atsigaivinti „minkštais“ ir „kietais“ gėrimais, stovėjo Elena Repšienė, Viktoras ir Jonas Diminskiai iš Chicago išvyko atostogų į Minnesotą ir leidžia laiką tyrare ore. V. Diminskis, kuris prieš dvejus metus neatsargaus CTA autobuso vairuotojo buvo sunkiai sužeistas ir pergyveno kelias galvos operacijas, čia jaučiasi geriau ir palaiko sūnui Jonui draugystę prie ežero.

x Lietuvių fronto bičiulių studijų ir poilsio savaitės šių metų tema yra „Žvilgsnis į išėjimą, išėjimo atsparumas po 40 metų“. Paskaitininkais ir pranešėjais buvo pakviesti ir maloniai sutiko būti: Rūta Naimytė-Sušinskienė, Kazys Bradūnas, Vladas Būtenas, Bronius Nainys ir dr. Tomas Remeikis. Baigiant savaitę, simpoziume kalbės Daina Kojelytė, dr. Kazys Ėringis, Algis Raulinaitis ir Povilas Vaičekauskas, o literatūros vakare su savo kūryba dalyvaus Kazys Bradūnas, Apolinaras Bagdonas, Česlovas Grincevičius, Anatolijus Kairys, Adolfas Markelis ir Vytautas Volertas. Stovykla bus Dainavoj nuo liepos 28 iki rugpjūčio 4 d.

x Vincas Kačergius, Montreal, Kanada, pratęsdamas prenumeratą, pridėjo „Draugo“ spaudai stiprinti dar 17 dol. aukų. Nuoširdus aiū už auką ir savos spaudos prisiminimą.

x Ona Bundelis, Chicago, Ill., mokėdama „Draugo“ prenumeratą, dar pridėjo aukų 17 dol. lietuviškai spaudai palaikyti. Už auką nuoširdus aiū

šias atliko Agnė Kižienė. Daugelis dalyvių, kurie atvyko į gegužinės pradžią pamaldoms, ėjo prie šv. Komunijos. Po pamaldų pamažu visi rikiavosi pietums, kuriuos galėjo valgyti prie stalų, išdėstytų medžių pavėsyje, po specialiomis palapinėmis, vienuolyno kiemelyje, „Draugo“ aplinkoje.

Prie pietų gaminimo jau iš anksto į gegužinę prie išdavimo dirbo Aldona Ankenienė, Ursulė Balskienė, Juzė Ivaskauskienė, Janina Janulevičienė, Birutė Jasaitienė, Matilda Marcinkienė, Karolis Milkovaitis, Dana Pareigienė, Stasė Paulionienė, Eleonora Radvilienė, Alina Vadeišienė, Marija Remienė, Sofija Džiugienė, Viktorija Valavičienė, Agnė Kižienė, Jūratė Daunoravičienė, Sofija Plėnienė, Faustina Mackevičienė, o prie jo pagaminimo dar prisidėjo visos būrys, kaip Stasė Tamoliūnienė, Marcelė Mackienė, Stasė Kisieliene, Bronė Stangenbergienė, Marytė Jasulevičienė, Marytė Kuprienė, Praneš Skrodienė, Ona Račiūnienė ir kt.

Prie laimėjimų iš anksto rengėsi ir paskui mikiškai sukos Regina Barauskaitė, Birutė Barauskienė, Ona Rugelienė, Zina Sinkevičienė, Vilhelmina Lapienė, Irena Kerelienė, Stasė Semėnienė, Elena Černienė.

JAV

— **Prezidento Ronald ir Nancy Reagan** prieš mėnesį pakviesti diplomatinėmis misijomis šefai su žmonomis, jų tarpe ir Lietuvos atstovas su žmona, liepos 15 d. rinkosi į jiems skirtą priėmimą — koncertą: Boston Pops orkestras, švenčiantis savo 100 metų sukaktį, vadovaujamas John Williams, atliko programą Baltųjų Rūmų sode. Nancy Reagan perdavė prezidento ir savo vardu sveikinimus diplomatinėmis misijomis šefams bei jų žmonoms, išlaikydama ramų gražų stilių ir nuosirdumą. Visų didžiausi plovimai palydėjo jos pareikimą ir su gilia užuojauta žvelgėme į ją, pavargusią ir liūdną. Į ponios Reagan kalbą diplomatinio korpuso vardu gražiai atsiliepė Švedijos ambasadorius grafas Wilhelm Wachtmeister, tuo tarpu einąs diplomatinio korpuso dekaną pareigas. Sveikindamasis su ponios Reagan Lietuvos atstovais, lietuvių tautos vardu perdavė nuoširdžius linkėjimus prezidentui greit pasveikti ir sustiprėti.

— **Amerikos Psichologijos s-gos (APA)** vyriausias rinkimų komitetas pranešė, kad dr. Vytautas J. Bieliauskas buvo išrinktas būsimu prezidentu šios s-gos tryliktosios divizijos (Division 13 — Division of Consulting Psychologists). Šis

Ganytojo Globos namus, Cedar Lake, Indiana.

Trečiadienį, liepos 17 d., pilnas autobusas „jaunimo“ atvyko į tą gražiosią žuolynuose besikuriantį lietuvių centrą. Kun. Anicetas Tamoliūnas parodė globos namus, kuriuose galės gyventi daugiau kaip šešiasdešimt lietuvių. Pagrindiniai įrengimo darbai baigti. Laukiama galutinų valdžios leidimų. Didelėje lontoje spalvotu paveikslu atvaizduotas esantis ir būsimasis centras. Dabar yra pagrindinis globos pastatas, valgykla, sporto salė, stovyklos vasarnamiai ir kt. Suplanuotas poilsinis daugiabutis, koplyčia, kalvarijų stotelės, lietuviška sodyba, zoologijos sodas... Planus įvykdyti bus reto grožio ir naudingumo lietuvių nuosavybė. Visuomenė netrukus bus plačiau supažindinta. Tikimasi gausios tautiečių paramos.

Po to ekskursantai buvo pakviesti į erdvią ir šviesią valgyklą pietums. Čia šeiminiškės patiekė gausybę patiekalų. Buvo kumpio, jautienos, vištienos, kalakutienos, kralikienos, naminių dešrų su kopūstais, šaltibarščių, kugelio, pomidorų, ragintų agurkų, naminio ragaišio, pyrago ir patių mušto sviesto... Maistas gamintas senimo skilviui, todėl kai kas pasigedo prieskonių aštrumo dešrose. Bet daugumas džiaugėsi gausumu, skanumu ir jvairumu. Buvo galima gauti ir stipresnį „lašelį“ bei alaus.

Papietavus grupelės išsikirstė po žuolyną, prie ežerėlio, sėdėjo žuolų pavėsiose, stebėjo gaganančias žąsis, krypuojančias antis ir besipešančius gaidelius... Diena pasitaikė auksinė, todėl dar pagerino nuotaiką. Valgykloje likusius Vladas Bražionis linksmino akordeono muzika. Saulei kryptant vakarop išskyla grįžo namo. Vadovas pažadėjo pakartotinai sugrįžti su naujomis grupėmis.

Dalyvis **TREČIAS BRIGHTON PARKO LIETUVIŲ FESTIVALIS** Šeštadienį, liepos 6 d., vyko Brighton Parko lietuvių namų savininkų festivalis. Daugiau negu 65,000 žmonių perėjo ši

karnevalą, kuris buvo tarp 43-čios, 47-tos ir Western Blvd. Daugiau negu 40 žmonių dirbo daug valandų, aukodami savo laiką ir talentus festivalio pasisekimui. Viktoras Uta, Brighton Parko namų savininkų pirmininkas, ir Juozas Kulys pravedė festivalį. Žmonių atvyko iš 12 wardo, Marquette Parko ir iš kitų rajonų. Kiti buvo atvykę iš Bostono, Pittsburgho ir iš Kanados. Buvo daugiau negu 800 darbininkų. Žmonės buvo patenkinti, kad ilgai nereikėjo laukti nusipirkti maisto, gėrimo ar meno dirbinių.

Muzika grojo visą dieną dvejose palapinėse ir ant scenos. Vyčių choras palinksmino visus lietuviškomis ir amerikietiškomis dainomis. Devinto rajono policijos viršininkas T. Daly pranešė, kad niekas nebuvo suareštuotas. Įdomų pasirodymą davė policijos vienetas su treniruotais šunimis. Dalyvavo gaisrininkai ir pirmoji pagalba. Iš Brighton Parko dalyvavo restoranai: Chesdan's Pizzeria, Ajays lietuvių maistas, Brighton Park Snacks ir ledai, Julia's restoranas ir kiti. Iš kitų rajonų buvo Dainos, Sharko's ir Royal Pacific restoranai, Talman Delicatessen ir Racine kepykla.

Buvo daktarų ir asistentų iš Chicago universiteto ir Šv. Kryžiaus ligoninės, kurie veltui tikrino žmonių sveikatą. Trečias Brighton Parko lietuvių festivalis buvo remiamas Brighton Parko lietuvių Namų savininkų organizacijos, mero, Standard Federal Savings and Loan, Midland Savings and Loan ir visų būdelių, kurie ką nors padavinėjo. Nuoširdus aiū visiems, kurie bet kokią darbą ar dovaną prisidėjo prie šio festivalio pasisekimo. Iki malonaus pasimatymo kitais metais. Vida

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

IŠ ARTI IR TOLI

APD padalinys yra vienas seniausių šios s-gos istorijoj ir daugiau pusė jo narių yra pasiekę „fellowship“ statusą. Dr. V. Bieliauskas yra buvęs šios grupės centrinio komiteto narys nuo 1974 m. Paskutiniu metu jis buvo Fellowship Chairman, o prieš tai 1981-83 m. jis buvo Am. Psichol. s-gos tarybos narys. Savo pareigas kaip būsimas prezidentas dr. Bieliauskas perims rugpjūčio 24 d. Los Angeles, Cal., suvažiavime ateinančiais metais jis bus programos vadovas, 1986 m. rugpjūčio mėn. jis perims prezidento pareigas Washington D.C., suvažiavime. Dr. Vytautas Bieliauskas yra psichologijos profesorius Xavier universitete, Cincinnati, O. Lietuvių Bendruomenės apylinkės pirmininkas.

KANADOJE

— **Dalia Grajauskaitė ir Jonas Trumpickai,** gyveną Hamiltone, Ont., susilaukė antro kūdikio — Justino Jono. Jie jau augina mergaitę Vanesą.

— **Hamiltono Vysk. M. Valančiaus** liutuanistinės mokyklos moksleiviai surengė ekskursiją į dailininkų Tamošaičių buveinę Kingstone. Šeiminiškai juos filmavo šokančius tautinius šokus, aprodė jiems tautinį meną ir kaip jis daromas. Moksleiviai ta progą aplankė ir kelias Kingstono istorines vietas.